

ISSN 0350-5561

za konec tedna

V petek (11/26 °C), soboto
(13/27 °C) in nedeljo
(13/26 °C) bo delno oblačno.

MARSČAS

60 let

številka 33

četrtek, 22. avgusta 2013

1,80 EVR

»Taborniško igrišče«

V zadnjem počitniškem tednu bo marsikje pester program. Med drugimi so rokave pošteno zavihali taborniki, ki so v Velenju postavili pravi poletni tabor pod Pirglvim hribom ob Šaleški cesti (pred bencinsko postajo pri tunelu). Otrokom bi radi približali taborniško življenje in jim prikazali, kako izvrstno se da zabavati na improviziranih igralih, narejenih iz lesa in vrvi. Obiščite jih! Gotovo vam ne bo žal. Stran 8.

Kunigunda, Graška Gora, Starotrški dan ...

Ta konec tedna se bo v Velenju in okolici dogajalo veliko, veliko, zanimivega. Kunigunda pride v mesto jutri, že šestindvajsetič. Tu bo strašila vse do konca meseca vse mlade in mlade po srcu. Pripravila bo več kot 40 dogodkov in več kot 60 drugih dejavnosti.

Na Graški Gori bo v soboto tradicionalno, že sedemnajsto srečanje borcev, planincev, članov veteranskih združenj, brigadirjev. V Starem Velenju in v Šaleku bodo prav tako praznovali v soboto, velenjski grad pa se bo v nedeljo odel v svojo nekdanjo srednjeveško podobo. Zasedli ga bodo vitezi iz bližnjih in daljnih gradov in poskrbeli za zabavo, kakršne nikakor ne smete zamuditi. Seveda pa je naokoli še kopicica drugih dogodkov, ki vam bodo lahko polepšali tudi zadnji predšolski počitniški teden. Še vreme vas bo tokrat za vikend prijazno božalo.

KUNIGUNDA
16. FESTIVAL MLADIN KULTUR 23.-31.8. VELENJE

Padli Kajuh - podlo dejanje

Kaj je vodilo nepridiprave, da so s podstavka v Kajuhovem parku v Šoštanju vrgli Kajuha? So upali, da se bo razletel in bi dele prodali?

Milena Krstič - Planinc

Šoštanj, 17. avgusta - Skulptura Karla Destovnika - Kajuha, delo kiparja Marjana Keršiča - Belača, ki krasi po njem imenovan park v središču mesta, je bila že večkrat tarča

Večja kot gmotna je moralna škoda.

nepridipravov. Bil je že popacan z barvo, »okrašen« s pasto, imel je celo že zlomljene tri prste ... Tokrat pa so ga nepridipravi v noči na soboto dobesedno s podstavka vrgli na tla. Moralo jih je biti kar nekaj, da jim je uspelo dobre pol tone težak kip sploh premakniti, kaj šele prevrniti.

Občina Šoštanj je kip nemudoma zavarovala in poskrbela za prevoz do restavratorja in kiparja **Milojka Kumra**, ki spomenik že obdeluje. »Počeno ima eno roko, odtrgan je

spodnji del - tako imenovani lijak, s katerim je bil kip pritrjen na podstavek,« je povedal restavrator.

Večja kot materialna škoda (popravilo, obnova, ponovna namestitve) pa je moralna. Z vandalizmom so se nepridipravi krepko dotaknili čustev številnih Šoštanjčanov. Mnogi menijo, da v ozadju ni klasični vandalizem, ampak kaznivo dejanje poskusa odtujitve kipa z namenom prodaje v predelavo kovin. »Vsa sreča, da se ob padcu ni razletel,« pravi Kumer, »kar

je bilo po moje namen teh ljudi. Najbrž so predvidevali, da bo s kipa, ko bo padel, kaj odletelo. Kakšen njegov del bi potem pretopili v denar, saj čelga kipa niti odnesti ne bi mogli.«

Dodaja, da je v pogovoru s predstavnikom Občine Šoštanj že nakazal, da bi bilo dobro v prihodnje skrbno nadzirati dogajanje, saj je v Šoštanju kar nekaj kipov, ki bi se jih tisti z lepljivimi prsti, ki jim očitno ni nič sveto, brez sramu polastili.

Tatovom ni nič sveto

Milena Krstič - Planinc

Le kaj jim je padlo na pamet? Tega, da greš dobesedno vreči s podstavka kip pesnika in narodnega heroja Karla Destovnika - Kajuha, sredi noči in sredi parka, ki se v Šoštanju imenuje po njem, se ne lotiš brez razloga. Tega tudi sam ne moreš storiti. Kip je težak okoli pol tone.

Kakšno je bilo pravo ozadje nečastnega podviga brzkone precej mišičastih mladev, najboljše vedo sami. Drugi lahko domnevamo. Možno je, da je šlo za objestnost, za vajo najvišje težavnostne in napačno usmerjene adrenalinske stopnje. Toda objestnost se običajno porodi spontano, velikokrat je podprta s čim konkretnim. »Konkretni« pa v tem primeru kipa ne bi spravili na tla. Prej obratno.

Akcija rušenja Kajuha je morala biti vsaj malo pripravljena vnaprej, morda v krogu kakšnih tatov barvnih kovin. Tega je vse več. Ker bi se tatovi z odvozom celega kipa zamudili, s prodajo pa izdali, so najbrž računali, kot menijo oni, da se bo kak del kipa odlomil in ga bodo lahko pretopili v denar.

K sreči so se ušeli. Kajuh je sicer padel, še enkrat tako, kot je tistega mrzlega februarja leta 1945 v Zavodnjah. Ni pa se zlomil!

Tatovi barvnih kovin se ne ustavijo pred ničemer. Zadnje leto postavljajo vse pogostejše celo kraje železnih pokrovov z jaškov. Si predstavljate, kako nevarno je to za promet, za udeležence v prometu? Nepokriti jaški so past, lahko celo usodna, tako za ljudi kot za živali. Mislite, da jim je to mar? Ni jim, saj so za zaslužek pri prodaji barvnih kovin pripravljeni narediti marsikaj. Skoraj ni tedna, da ne bi s kakšne strehe, samo na našem območju, izginilo kaj bakrenega, pa tudi aluminijastega. Največkrat so to odtočne cevi. Na začetku tega tedna je brez bakrenih cevi ostal celo velenjski hotel, že prej nešteto hiš, vikendov, garaž in celo nekaj cerkva tod naokoli. Tatovom, pa ne le barvnih kovin, pač nič ni sveto!

Začuda pa se tudi država ob vse pogostejših predrznostih ne zgane. Pa so nepridipravi, posebej barvnih kovin, bolj ali manj znani. Ko gre za krajo žlebov, meži na eno oko, ko gre za kulturno dediščino, pa očitno še tudi. Se ne zaveda ali se noče zavedati, kakšne frustracije zaradi tega doživlja vedno več njenih državljanov!?

Predviden rebalans velenjskega občinskega proračuna

Proračunski uporabniki ne bodo nič prikrajšani – Razmerje ostaja še naprej ugodno in razvojno naravnano, saj namenjajo več kot polovico sredstev vlaganjem – Več športu, kulturi in socialni – Svetniki bodo o tem odločali 3. septembra

Mira Zakošek

Proračun Mestne občine Velenje, ki je bil za letošnje leto sprejet lani, je predvideval nekoliko višjo oceno prihodkov in tudi odhodkov. To je značilno za vse proračune, ki predvidevajo sredstva iz državne blagajne in drugih razpisov.

V prvem polletju se niso dodatno zadolžili

»Uspešnosti na razpisih seveda ne moremo natančno določiti, lahko jo samo predvidevamo, kar pomeni, da lahko te postavke le približno načrtujemo. Mi smo se letos zelo dobro približali realnim številkam. V proračunu smo predvideli za 49,491 milijona prihodkov, zdaj predvidevamo, da jih bo okoli 47,6 milijona evrov. Vsekakor pa so se zmanjšali tudi odhodki, tako da računam, da bomo tudi letošnje leto sklenili pozitivno. Prihodke bomo

z rebalansom torej znižali za približno milijon 800 tisoč evrov, odhodke pa za približno dva milijona,« pravi župan Mestne občine Velenje **Bojan Kantič**.

Zakaj znižujejo prihodke?

Največja investicija, ki teče v občini, je kohezijski projekt vodooskrbe in kanalizacije. Na prihodkovni strani so ga podcenili za štiri milijone, na odhodkovni pa celo za pet. Vendar pa so na drugih področjih pridobili več, kot so načrtovali, tako da prihodke zmanjšujejo zgolj za 1,8 milijona evrov. Podobna je zgodba tudi z investicijo na Gorici, kjer skupaj z republiškim stanovanjskim skladom gradijo stanovanja. Tam so načrtovali prihodke (od stanovanjskega sklada) v višini 2,3 milijona evrov, odhodke pa v višini 5 milijonov evrov. Ti prihodki pa bodo zdaj višji, ker je Stanovanjski sklad priznal korekcijski faktor pri izgradnji stanovanj, tako da se bo

Bojan Kantič

do prihodki povečali na 2,7 milijona evrov, odhodki pa na 5,9 milijona evrov. To pomeni za 940 tisoč evrov proračunske razlike.

Porabe proračunskim uporabnikom ne zmanjšujejo

Do sprememb prihaja tudi pri investicijah. Velenjski proračun ostaja razvojno naravnano tudi v

teh kriznih časih. »Prijavljali smo se na vse razpise in bili pri tem zelo uspešni. Zato bodo tudi sredstva, namenjena zanje, večja od tekoče porabe. Za investicije namenjamo namreč kar 51 odstotkov proračunskih sredstev in to je za našo ekipo sanjski rezultat. Naj povem, da smo v letu 2011, ko smo imeli že velike težave s »krpanjem proračuna«, imeli v njem le 36 odstotkov investicij, predlani okoli 40 odstotkov, letos pa, kot kaže, 51 odstotkov. Rebalansa torej ne sprejemamo zato, ker bi imeli težave z izplačili plač ter pokrivanjem delovanja naših zavodov in krajevnih

skupnosti. Prav nikomur ne jemljemo sredstev, temveč namenjamo z rebalansom dodatna sredstva« dodaja Kantič.

Do sprememb prihaja zaradi vlaganj

Največja potreba po spremembi proračuna se je pokazala pri izgradnji stanovanjskega kompleksa na Gorici in pri kohezijskem projektu, s katerim nekoliko zamujajo. Dinamika nadaljnje izgradnje bo v naslednjih mesecih hitrejša in temu bodo morala slediti tudi plačila.

Najemnino za komunalno infrastrukturo povečujejo iz 2,7 na 4,2 milijona evrov

Sredstva pa dodajajo tudi nekaterim drugim postavkam, še posebej povečujejo področje sociale. »Križa se je globoko zajedla tudi v naš prostor, predvidena sredstva za pomoč našim občankam in občanom smo porabili, potrebe pa so še posebej v tem času, ko se začnejo novo šol-

Sproti poravnava obveznosti do dobaviteljev

ske leto, velike, zato to postavko povečujemo,« pravi župan Bojan Kantič. Nekaj sredstev s proračunom dodajajo tudi Rdeči dvorani in Festivalu Velenje, ki je pripravil to poletje številne odmevne in dobro obiskane prireditve. Dvigujejo

pa tudi postavko sponzoriranja vrhunskega športa z 200 na 380 tisoč evrov. Športniki so se znašli v precejšnjih težavah, saj je v podjetjih težko pridobivati sponzorska sredstva, nižja pa je bila tudi proračunska postavka. To zdaj popravljajo na isto višino, kot so jo imeli

Za vse kohezijske projekte so pridobili odločbe Ekosklada in s tem najugodnejše kredite

lani. »To je nujno, naši vrhunski športniki dosegajo pomembne rezultate, s tem tudi promovirajo tukajšnje okolje. Naj omenim plavalce, atlete, pa seveda rokometaše, ki so že drugo leto slovenski državni prvaki,« dodaja Kantič, ki računa, da bodo svetniki potrjevali rebalans proračuna na seji že 3. septembra. V začetku tedna so se sestali z vodstvi svetniških skupin, upajo pa tudi, da bodo opravili vse ostalo potrebno za sklic seje. »Ocenjujem, da je treba rebalans vsekakor sprejeti na začetku septembra, saj potem to tudi omogoča normalno financiranje do konca leta. Pa tudi malo neresno se mi zdi, da bi kasneje potrjevali nekaj, kar bi bilo že realizirano. Kot župan imam sicer velike pristojnosti pri prerazporejanju proračunskih sredstev znotraj posameznih postavk, vendar pa ocenjujem, da gre za tako pomembno področje, da je prav, da je s tem seznanjen občinski svet in tudi on o tem odloči,« pravi župan Bojan Kantič.

Refinancirali obstoječe kredite

Mestna občina Velenje je v letošnjem polletju refinancirala obstoječe kredite, sklenjene s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije; tako so zmanjšali znesek skupnega odplačila za 200 tisoč evrov.

GRAŠKA GORA 2013 GORA JURJEV

Združenje borcev za vrednote NOB Velenje, Planinsko društvo Velenje in Omočno združenje veteranov vojne za Slovenijo Velenje, Policijsko veteransko društvo Sever za celjsko območje Odbor Velenje, Območno združenje Zveze slovenskih častnikov Velenje ter Društvo brigadirjev Velenje prirejajo

27. tradicionalno srečanje borcev, planincev in članov veteranskih združenj, ki bo v soboto, 24. avgusta 2013, ob 11.00 uri na Graški gori – gori jurjev.

Prireditev je posvečena 69. obletnici pohoda XIV. divizije, 22. obletnici osamosvojitve in prazniku Mestne občine Velenje. Slavnostni govornik bo JANKO VEBER, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije. Pozdravni nagovor bo imel BOJAN KANTIČ, predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Velenje in župan Mestne občine Velenje.

V kulturnem programu bodo sodelovali: Godba veteranov Univerze za tretje življenjsko obdobje Velenje, Moški pevski zbor iz Raven pri Šoštanju, Konovski štrajharji, Topolški kvartet, harmonikarji gasbene šole Goličnik, ansambel bratov Avbreht in Karmen Grabant.

Vabljeni!

Sedemindvajsetič na Graški gori

Gora jurjev bo v soboto gostila borce, planince, člane veteranskih organizacij

Graška Gora – To soboto (24. avgusta) bo na Graški gori potekalo tradicionalno, tokrat že sedemindvajseto srečanje borcev, planincev in članov veteranskih združenj, ki ga prirejajo Združenje borcev za vrednote NOB, Planinsko društvo, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo, Policijsko veteransko društvo Sever, Območno združenje Zveze slovenskih častnikov

ter Društvo brigadirjev Velenje.

Srečanje, ki se bo začelo ob 11. uri, bodo posvetili 69. obletnici pohoda XIV. divizije, 22. obletnici osamosvojitve in prazniku Mestne občine Velenje. Slavnostni govornik bo **Janko Veber**, predsednik državnega zbora, pozdravni nagovor pa bo imel **Bojan Kantič**, predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Velenje in župan Mestne občine Velenje.

Mnogi jo bodo na prireditev mahnili peš, nekateri se bodo na Graško doru pripeljali z avtomobili, drugi pa imajo priložnost, da se na prizorišče srečanja in z njega prepelejo z avtobusi.

■ **mkp**

Vozni red avtobusov za prevoz na Graško goro v soboto, 24. avgusta

Avtobus št. 1

Odhod z avtobusne postaje v Velenju ob 7. uri do Trapa v Velunjskem grabnu. Ta avtobus je za pohodnike po delu poti XIV. divizije.

Po opravljenem prevozu v Velunjski graben bo avtobus št. 1 od 9. ure dalje sprejemal udeležence proslave na avtobusni postaji v Velenju in nato v smeri Graške gore na avtobusnih postajah pri pošti, tržnici, rondoju in v Škalah.

Avtobus št. 2

Odhod ob 9. uri iz Topolšice (pri gasilskem domu) proti Šoštanju na avtobusno postajo, ob 9.15 proti Škornemu do gostišča Acman, približno ob

9.20 nadaljuje pot proti Paški vasi in Šmartnemu ob Paki. Približno ob 9.45 odpelje nazaj proti Pesju, od tu pa ob 10. uri do avtobusne postaje Velenje in proti Graški gori. Udeležence proslave sprejema na avtobus na vseh vmesnih avtobusnih postajah.

Avtobus št. 3

Odhod ob 9. uri izpred glasbene šole Velenje, nato v Ravne do spomenika XIV. divizije v Osreških pečeh in nazaj proti križišču in proti Graški gori (udeležence pobira na vseh vmesnih avtobusnih postajah). Po prihodu na Graško goro gre avtobus št. 3 nazaj v Šoštanj na avtobusno postajo in nadaljuje pot proti Pesju, avtobusni postaji Velenje, tržnici in Graški gori.

Avtobus št. 4

Odhod ob 9. uri iz Šentilja od gostilne Pirh v Kavče na avtobusno postajo pri Hrvatu, nato proti Podkrajju, mimo

pokopališča do AP v Pesju pri banki. Odhod iz Pesja ob 9.30 do avtobusne postaje Velenje, od koder bo nadaljeval pot proti Graški Gori ob 9.45. Udeležence proslave sprejema na vseh avtobusnih postajah.

Avtobus št. 5

Odhod ob 9. uri iz Pake (pri gostilni Kovač), v Šalek in na Gorico do obračališča za avtobuse. Približno ob 9.30 nadaljuje pot proti Velenju, mimo pošte, tržnice, rondoja proti Graški gori (potnike sprejema na vseh vmesnih avtobusnih postajah).

Po končani prireditvi bodo avtobusi vozili udeležence proti domu po naslednjem razporedu: Prvi avtobus ob 14.00; drugi avtobus ob 14.30; tretji avtobus ob 15.00, četrti avtobus ob 15.30, peti avtobus ob 16.00.

■

Še bolj tenko bi piskali, če kuhinje ne bi bilo

V javni kuhinji v Velenju pripravijo vsak dan blizu 90 kosil – Mestna občina Velenje namenja za pripravo toplih obrokov upravičencem približno 3.000 evrov na mesec – Sistem HACCP ne dovoljuje razdelitev viškov hrane iz restavracij in trgovin

Tatjana Podgoršek

Na Cesti Simona Blatnika v Velenju deluje od leta 2005 javna kuhinja, v kateri dobijo upravičenci iz mestne občine Velenje (MOV) topol obrok hrane na dan. Kuhinjo upravlja zaposlitveni center Gea (njegov ustanovitelj je Integra Inštitut Velenje), ki je bil najugodnejši ponudnik storitev na razpisu omenjene lokalne skupnosti.

Čeprav je čas dopustov oziroma počitnic, se to v javni kuhinji ne pozna. »Naši uporabniki so ljudje, ki si dopusta ne morejo privoščiti. Več kot 90 odstotkov je med njimi takih, za katere je kosilo v javni kuhinji edini obrok na dan,« je pripovedovala **Sonja Bercko**, direktorica omenjenega zaposlitvenega centra in inštituta, ki od letošnjega marca kot tretji v Sloveniji nosi evropski certifikat kakovosti za socialne storitve EQUASS.

Skromnost ne pomaga, če se ne moreš najesti enkrat na dan

»Če je ne bi bilo, bi nekateri še bolj tenko piskali, kot piskamo v življenju, čeprav smo vsega vajeni,« je povedala **Hedvika Pečecnik**, ki prihaja na kosilo v kuhinjo že kar nekaj časa, in nadaljevala: »Nimam

pripomb. Tudi drugi ne bi smeli »šimfati«. Ne cenijo tega, kar jim omogoča družba, ki jim pomaga, ker sami zase ne morejo poskrbeti.

Hedvika Pečecnik: »Nimam kaj reči. Hrana je v redu.«

Sama sicer ne maram špagetov, a si takrat vzamem kakšen jogurt,« je še dejala Hedvika. 17 let je delala v kuhinji restavracije, njena pokojnina pa ne zadošča za pokritje vseh najnujnejših življenjskih stroškov.

»Vajen sem skromnosti, a ta ne pomaga, če se ne moreš najesti vsaj enkrat na dan. Sam to možnost imam in sem zelo zadovoljen. Kar dobim, pojem. Ko opazujem ljudi okoli sebe, vidim, da prihajajo v javno kuhinjo taki, ki so toplega obro-

ka potrebni še bolj kot jaz. Ljudje so v hudi stiski in glede na napovedi bodo še bolj,« je razmišljal ob obisku **Tonči Ajd**.

Tonči Ajd: »Nimajo vsi, ki jih je stiska potisnila v kot, takšne možnosti, kot jo imam sam. Zadovoljen sem, da dobim topel obrok hrane na dan.«

Upravičencev vsaj dvakrat več

V javni kuhinji pripravljajo tople obroke hrane šest dni v tednu, ob nedeljah pa dobijo upravičenci tako imenovano hladno hrano. »Osebe v kuhinji je res prizadevno, delo teče tako, da pomagamo eden drugemu. V teh časih, ko se hrana dra-

ži, je naša pozornost še toliko bolj usmerjena v zagotavljanje kakovostnega obroka hrane po nizki ceni. Nema lokrat smo donatorji zelenjave, ki je na trgu zelo draga, tisti zaposleni, ki imamo doma vrtove. Na ljudi v lokalni skupnosti se doslej še nismo obračali. Ne zdi se nam prav, da bi to počeli,« je dejala Berckova.

V kuhinji je zaposlena kvalificirana kuharica, pomagajo ji še ostale sodelavke, večše dela v kuhinji. Občasno jim priskočijo na pomoč udeleženci programa zaposlitvene rehabilitacije.

Uporabnikov javne kuhinje, za katero v celoti zagotavlja denar za kosilo Mestna občina Velenje, je od 45 do 50 na mesec. To je toliko, kot jih predvideva pogodba, ki jo je zaposlitveni center podpisal s lokalno skupnostjo. Po prepričanju Sonje Bercko pa je takih upravičencev v tem okolju še vsaj dvakrat več. Poleg omenjenih prihajajo v javno kuhinjo tudi osebe iz zavetišča za brezdomce. »Iz občinskega proračuna je za javno kuhinjo namenjenih od 2700 do 3000 evrov. Iz tega krijejo plačo ene delavke, ostale so-

Sonja Bercko: »Obrok kosila je za uporabnike z dovolilnico MOV 1,69 evra. Smo kar čarovniki, da lahko s tem denarjem zagotavljamo kakovosten obrok hrane.«

delavce plačujemo iz drugih virov. Obrok je po 1,69 evra in smo pravi čarovniki, da s tem denarjem zagotovimo kakovostne obroke hrane.«

Upokojenci, invalidne osebe za kosilo 2,30 evra

V javno kuhinjo prihaja v tem trenutku po obrok kosila še 20 invalidov in upokojencev, katerih prihodki ne presegajo 530 evrov na mesec. »Mi ta del ne imenujemo javna ku-

Največ uporabnikov javne kuhinje je prejemnikov denarne socialne pomoči, ki živijo sami. Kar nekaj je med njimi upokojencev z nizkimi prihodki. Kdo je upravičen do obroka v javni kuhinji, odločajo pristojni na Uradu za družbene dejavnosti Mestne občine Velenje. Ti izdajo upravičencu dovolilnico za vključitev med uporabnike javne kuhinje, seveda z rokom, do kdaj naj bi oseba prejela topel obrok hrane.

hinja, ampak ponudba zaposlitvenega centra Gea. Obrok kosila za omenjeni ciljni skupini je 2,30 evra. Od uvedbe te ponudbe beležimo rast upravičencev, čeprav še zdaleč ne takšnega, kot je dejansko stanje na terenu. V ljudeh je globoko prisoten občutek nelagodja, sramu in še česa, zato ne prihajajo. Več jih pričakujemo jeseni in pozimi. V tem času imajo nekateri še vrtove, na katerih pridelajo hrano. Kasneje pa te možnosti nimajo.«

Sistem HACCP ne dovoljuje delitve viškov hrane

Na vprašanje, ali so morda razmišljali o tem, da bi v javni kuhinji delili tudi viške hrane iz trgovin, restavracij, drugih javnih lokalov, kar nekateri v Sloveniji že počnejo, je sogovornica odgovorila: »Seveda smo, velikokrat, vendar nam sistem HACCP tega ne dovoljuje. V Sloveniji smo tudi pri tem bolj papeški od papeža. Praksa v tujini je drugačna. Tam hrano, ki je ostala, namenijo ljudem v stiski, centrom za brezdomce, pri nas jo zavrzajo.«

V javni kuhinji se prehranjuje od 45 do 50 občanov z dovolilnico MOV, 15 jih je iz zavetišča za brezdomce, v tem trenutku pa je tudi 20 takih, ki so upravičeni do kosila po 2,30 evra

Vabimo vas na

11. rekreativni kolesarski maraton Zelene Doline,

ki bo v **soboto, 14. septembra 2013.**

Več informacij:

www.zelenedoline.si

ZELENE DOLINE

22. avgusta 2013

naš čas

REPORTAŽA

7

Referenčne ambulante so bolniki dobro sprejeli, kaj pa zdravniki?

V javnem zavodu Zdravstveni dom Velenje deluje od lanskega septembra pet referenčnih ambulant – Poleg spremljanja nekaterih kroničnih bolezni tudi preventiva

Tatjana Podgoršek

Kakovostnejša obravnava bolnikov in zmanjšanje stroškov delovanja splošnih ambulant sta bila osrednja razloga, zaradi katerih je ministrstvo za zdravje aprila leta 2011 uvedlo referenčne ambulante. V Sloveniji trenutno deluje več kot 300 takšnih ambulant, med njimi tudi pet v okviru javnega zavoda Zdravstveni dom Velenje. Vrata so odprle septembra lani, v njih pa delajo tri diplomirane medicinske sestre.

Vsi zdravniki se še niso odločili zanje

Štiri ambulante delujejo v velenjskem zdravstvenem domu, ena na zdravstveni postaji v Šmartnem ob Paki, »v šoštanjskem zdravstvenem domu pa niso izpolnjeni pogoji zanjo,« je povedala pomočnica direktorja javnega zavoda Zdravstveni dom Velenje Marjanca Kamenik. Kot je pojasnila, se vsi zdravniki javnega zavoda za referenčne ambulante še niso odločili, čeprav te predstavljajo nadgradnjo dela splošnih ambulant. »Referenčne ambulante predstavljajo pomemben napredek v timski obravnavi bolnikov v ambulanti družinske medicine, omogočajo tudi večjo dostopnost prebivalcev do kakovostne in varne zdravstvene oskrbe ter skrajšanje čakalnih dob. Poleg zdravnika in medicinske sestre je namreč v ekipi še diplomirana medicinska sestra, ki izvaja ukrepe zdravstvene nege in preventivno preseganje ter zdravstveno vzgojo. S spremlja-

Marjanca Kamenik: »Namen referenčnih ambulant je dvigniti raven primarnega zdravstvenega varstva.«

njem parametrov določenih kroničnih bolezni ter izvajanjem preventivnih ukrepov razbremenjuje zdravnika, saj ima ta zaradi tega več časa za težje bolnike in akutno obolevanje. Da ne bi ob tem bolniki mislili, da jih zdravi diplomirana medicinska sestra. Ne, zdravi jih zdravniki, sestre izvajajo le ukrepe, pomembne za preventivo, ter izvajajo številne vzgojno-zdravstvene aktivnosti, ki na dolgi rok vplivajo na to, da smo ljudje bolj zdravi.«

Za delo v referenčnih ambulantah mora diplomirana medicinska sestra pridobiti dodatna znanja.

Večkrat so me vprašali, kje je zdravnik

Povsod po Sloveniji so bolniki referenčne ambulante dobro sprejeli. Takšne so tudi izkušnje **Mihaele Petek**, diplomirane medicinske sestre v prvi referenčni ambulanti v velenjskem zdravstvenem domu.

S spremljanjem parametrov določenih kroničnih bolezni ter izvajanjem preventivnih ukrepov diplomirana medicinska sestra razbremenjuje zdravnika, saj ima zaradi tega več časa za težje bolnike in akutno obolele.

Mihaela Petek: »Diplomirana medicinska sestra ima za vsakega bolnika na voljo od 20 do 30 minut, medtem ko ima zdravnik družinske medicine za pregled bolnika na voljo le sedem minut.«

»Na začetku delovanja ambulante sem zaznala, da mi bolniki ne zapajo preveč, kajti velikokrat so me vprašali: kje pa je zdravnik? Ko sem jim razložila potek in opravila potrebno delo, so bili zelo zadovoljni. Danes obišče referenčne ambulante od 7 do 12 ljudi na dan, odvisno, ali gre za obravnavo bolnika s kro-

Kaj je referenčna ambulanta?

Referenčna ambulanta je naziv za ambulanto družinske medicine z razširjenim timom zdravstvenega osebja: poleg zdravnika in medicinske sestre pacient referenčne ambulante spremljala tudi diplomirana medicinska sestra.

nično boleznijo ali za preventivni pregled.«

Pri diplomirani medicinski sestri ...

Po besedah Petkove delo diplomirane medicinske sestre v referenčni ambulanti obsega vodenje in vabljenje na pregled urejenih kroničnih bolnikov in izvajanje preventivnih pregledov za osebe, stare več kot 30 let.

Kronični bolniki v ambulanti izvejo, česar še niso vedeli o dejavnih tveganja za svojo bolezen, več o bolezni sami, kako jo obvladovati, kako se obnašati, če se bolezen poslabša in kako jo pravilno zdraviti tako z zdravili kot življenjskim slogom. »Spremljamo in vabimo na preglede tako imenovane urejene kronične bolnike z visokim krvnim tlakom, kronično obstruktivno pljučno boleznijo, astmo in sladkorne bolnike. Po informacijah naj bi v bližnji prihodnosti spremljale tudi bolnike z drugimi kroničnimi boleznimi. Za zdaj pri nas še nimamo pooblastil za izdajanje obnovitvenih receptov, ti ostajajo v domeni zdravnikov, v drugih zdravstvenih domovih po Sloveniji pa imajo diplomirane medicinske sestre tudi te pristojnosti.«

Preventivni pregled zajema vprašalnike za področje bolezni srca in ožilja, glede telesne dejavnosti, prehrane, oceno tveganja pitja alkoholnih pijač, laboratorij, preverjanje telesne teže, višine, obsega trebuha, krvnega tlaka, indeksa telesne mase in ekg.

Register prebivalcev

Kamenikova in Petkova menita, da diplomirane medicinske sestre s presejanjem zdrave populacije ustvarjajo registre prebivalcev, ki obiskujejo referenčno ambulanto.

Tako je posameznik, ki na presejalnem vprašalniku nima dejavnikov tveganja, vpisan v register zdravih. Tiste, ki imajo dejavnike tveganja za razvoj bolezni, uvrstijo v register »z dejavniki tveganja« in ga v ambulantah kontrolirajo pogosteje, hkrati pa ga o teh dejavnikih ustrezno poučijo. S presejanjem pa odkrijejo tudi bolnike, ki jim sicer njihova bolezen ni povzročila toliko težav, da bi zaradi nje obiskali zdravnika. Te

Za referenčne ambulante so se v javnem zavodu Zdravstveni dom Velenje za zdaj odločili in bili na osnovi meril izbrani naslednji zdravniki: Pavel Groselj, Tomaž Slavič, Marta Strašek Brunšek, Simona Špital in Vesna Lah.

vpišejo v register »bolnik s kronično boleznijo«, nato pa ga napotijo v obravnavo k zdravniku. Z ustvarjenimi registri lahko v ambulanti natančno vedo, kako načrtovati obravnavo svojih opredeljenih bolnikov, čemu dajati poudarek in kako pristopiti do njih.

Nova obravnava le za bolnike zdravnikov z referenčno ambulanto Mihaela Petek je še dejala, da je obravnava v referenčnih ambulantah individualna. Za vsakega ima na voljo od 20 do 30 minut.

V novo obliko obravnave so avtomatično vključeni vsi tisti, katerih izbran osebni zdravnik se je odločil za referenčno ambulanto in bil zanj po merilih tudi izbran. Prav zato pa se drugi pacienti ne morejo prijavljati v referenčno ambulanto.

Je sanacija največja slovenska črna gradnja?

Za izvedena dela pri ureditvi strug Lučnice in Savinje v Lučah pričakujejo gradbeno dovoljenje v teh dneh

Tatjana Podgoršek

Po izjavah župana Občine Luče **Cirila Rosca** so krajanji in tudi sama lokalna skupnost zelo veseli, ker se je država končno lotila izvedbe projekta sanacije struge reke Savinje in pritoka Lučnice v Lučah. Dela so v zaključni fazi, projekt pa je za občino zelo pomemben, saj bo njegova celotna izvedba zagotovila protipoplavno zaščito kraja.

V minulih dneh pa smo slišali, da je sanacija največja slovenska črna gradnja, saj država kot investitorica naj ne bi pridobila gradbenega dovoljenja zanjo. Tega pa menda naj tudi ne bi dobila, ker izvajalec del ni uporabil pravih materialov.

Pojasnilo Dialoga

V Dialogu, družbi, ki je odgovorna za informacije pri državnem projektu Zagotovitev poplavne varnosti na potočju Savinje, so v odgovoru na vprašanje o gradbenem dovoljenju zapisa-

Dela pri ureditvi protipoplavnih ukrepov struge reke Savinje in pritoka Lučnice, predvidena v prvi fazi, so praktično končana.

li, da so protipoplavni ukrepi na območju občine Luče razdeljeni v dve etapi. V skladu s tem sta bili za izvedbo del vloženi tudi dve vlogi za pridobitev gradbenega dovoljenja. Prva etapa predvideva dela na reki Lučnici in Savinji do vojaškega mostu, druga pa dela gorvodno od vojaškega mostu. Obe vlogi sta trenutno v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja, ki ga za prvo etapo pričakujejo v teh dneh, v okviru postopka pridobivanja gradbenega dovoljenja za drugo fazo pa bo v kratkem sklicana obravnava.

Skladni tudi materiali

Tudi glede porabljenega materiala naj bi bilo vse v skladu z načrti ter s projektno dokumentacijo. Investitor projekta, v okviru katerega se izvajajo tudi protipoplavne ureditve na območju Luč in so predvidene v prvi fazi projekta, je ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Pri pripravi projektne dokumentacije so bili upoštevani vsi projektne pogoji soglasodajalcev, na osnovi tega je bilo od njih dobljeno tudi pozitivno mnenje za projekt. »Iz tega sledi, da projekt sledi smernicam

prostorskega akta iz državnega prostorskega načrta.

V Dialogu trdijo, da je izvajalec del vgradil materiale v skladu s potrjeno projektno dokumentacijo, saj so uporabili kamen, beton, les in železo (tirnice). Izvajalec je tudi predložil dokazila o kakovosti vgrajenih materialov.

Druga faza

Dela, predvidena v prvi fazi ureditve Savinje in Lučnice do vojaškega mostu, so končana (gradbeno dovoljenje pa šele pride!). V jeseni naj bi nadaljevali drugo fazo – od vojaškega mostu do Juvanovega jezua. Najprej bodo izvedli čiščenje korita Savinje, nadaljevali pa z ureditvijo brežine desnega brega Savinje in sanacijo zavarovanja cestnega nasipa. Do sedaj izvedena dela so izboljšala hidravlično prevodnost struge reke Savinje, hkrati pa so bila izvedena tako, da ji dopušča, da se dokončno izoblikuje sama.

Pomol na sotočju predstavlja zanimivo točko za rekreacijo in turizem, jez na Savinji pod vojaškim mostom pa dodano vrednost v primerjavi s prejšnjim stanjem. Na Lučnici k večji poplavni varnosti prispeva tudi nova lesena brv, nameščena na nadvišani zid.

Uredili večje vodotoke

V Šoštanju hočejo biti pripravljeni na jesen

Milena Krstič – Planinc

Šoštanj – V lanskih novembrskih poplavih je deroča voda na območju Šoštanja naredila veliko škodo na infrastrukturi, cestah in mostovih. »Večje vodotoke in škodo, ki so jih ti povzročili, smo sanirali praktično vso zimo. V zadnjem obdobju pa smo se posvetili predvsem Bačovnici na območju Spodnjih Raven, ki je ogrožala štiri hiše,« pravi podžupan Občine Šoštanj, zadolžen za komunalno infrastrukturo, **Viki Drev**.

Ob potokih Florjanščica, Velunja, Strmina, Bačovnica so uredili zajetja

in programom sanacije, ki ga je pripravila država. »ARSO bo na našem območju preko koncesionarja (NIVO) izvajal dela ob reki Paki. V Šoštanju se je v centru mesta novembra lani porušil precejšen del zidu, ki ogroža tudi stanovanjski del in ga je treba obnoviti. Dela bodo potekala tudi na območju Pohrastnika in naprej proti občini Šmartno ob Paki, kjer potekajo prav zdaj.«

V Šoštanju želijo biti pripravljeni na jesen. V zadnjih letih so bili namreč prav na jesen – tako kot tudi marsikje drugje – deležni velikih padavin. Upajo sicer, da letos ne bo tako. »Še vedno pa ostaja nerazrešenih precej plazov. Na njih smo sedaj, razen na tistih najtežjih, delali manj, kot bi si želeli. Zato se bomo odslej bolj kot vodotokom posvečali plazovom.«

Pridite na Pirglov poletni tabor

Otroke vabijo vsak dan med 8. in 20. uro vse do 30. avgusta - Jutri (v petek) popoldne otvoritev - Prihodnji petek kres

Mira Zakošek

Šaleška zveza tabornikov letos prvič s pomočjo Mestne občine Velenje organizira »Pirglov poletni tabor«. Tabor so taborniki postavili na travniku pod Pirglovim hribom ob Šaleški cesti. Za postavitev tabora so taborniki in skavti pridobili soglasje Župnije blaženega Antona Martina Slomška, ki je lastnica teh zemljišč.

V tabor vabijo otroke in cele družine, da si ogledajo in tudi preizkusijo razna igrala, ki so na voljo. Tam so tudi njihovi predstavniki, ki bodo otroke vodili, preizkusili se bodo lahko tudi v postavljanju šotora ali v hoji z »A-jem«.

Naselje je več kot zanimivo. Najbolj dominanten je vhod, pa seveda pagoda. Tam je vrtljak na ročni pogon, viseča mreža, gugalnice, viseči most ...

»Tabor je v prvi vrsti namenjen promociji pionirstva, taborništva ter skavtizma kot načina življenja. Pionirski objekti pa predstavljajo višek inženirstva in sposobnosti pravih tabornikov. V osnovi so vsi objekti zvezani samo z vrvcio in pravimi vozli. Teh objektov smo letos postavili 8. Na sredini pa je do sedaj največja pagoda, ki je bila kdaj koli zgrajena v mestu. V višino meri skoraj 4 metre,« pravi vodja tabora **David De Costa**, ki je tudi idejni oče tega projekta.

Prihodnji petek bodo taborniki skupaj z Mladinskim svetom organizirali obnovo trim steze v gozdu ob Herbersteinu, tabor pa bodo zaključili s prižigom kresa, za katerega bodo uporabili odpadni material, ki se bo nabral pri obnovi trim steze. Ob taboru bo taborniška zabava.

Po zaključku tabora bodo nekaj objektov predstavili na prizorišče Pikinega festivala.

Slovenski floristi za pokal Mozirski tulipan

Iz paprike, nageljnov in krompirja posebni, a zelo lepi floristični aranžmaji

Na tekmovanju se je lepo predstavila tudi Velenčanka **Natalija Pintar iz PUP Velenje.**

Ob odprtju poletne razstave v parku cvetja Mozirskem gaju je v torek in sredo potekalo tekmovanje slovenskih floristov za pokal »Mozirski tulipan«. Tekmovanje pod pokroviteljstvom sekcije vrtnarjev in cvetličarjev pri Obrtni

zbornici Slovenije so strokovno usmerjali trije najvidnejši floristični aranžerji; Velenčan **Simon Ogrizek**, Marjan Planinšek iz Litije in Ljubljčan Janez Seliškar, predsednik komisije. 15 obetavnih vrtnark in vrtnarjev, odličnih aran-

žerjev, med katerimi se le še dva v izbirnem tekmovanju potegujeta za končno uvrstitev v reprezentanco Slovenije, ki bo zastopala naše floriste v prihodnjem letu na Euroskillsu 2014 v Lillu Franciji. Pod mentorstvom vrhunskih slovenskih cvetličnih aranžerjev so mladi tekmovalci po lastnem izboru izdelali zanimive aranžmaje iz različnih vrst vrtnih plodov in nageljnov, v tekmovalni konkurenci pa so vsi iz enakega materiala (krompir, zelje, paprika, nageljni, leseni zabojniki) izdelovali domišljajske kreacije, ki naj bi prepričale žirante ter navdušile obiskovalce gaja. Po ocenitvi in izboru najuspešnejših stvaritev sta tekmovalcem, mentorjem in prisotnim gostom spregovorila Simon Ogrizek in predsednik izvršilnega odbora Obrtne zbornice Slovenije **Branko Meh**. Slednji je čestital nagajencem ter izrazil občudovanje nad talenti ter lepimi izdelki, vesel pa je bil tudi sodelovanja in povezanosti v okviru sekcije vrtnarjev in floristov pri njihovi zbornici, ki da že vrsto let deluje za zgled drugim. Meh se je navdušil tudi nad slovenskim vrtom, postavljenim in zasajenim v Mozirskem gaju, ki spominja na pridelavo zdravih povrtnin že v preteklosti. Pokale »mozirski tulipan« so si prislužili za tretje mesto Ivi Klemenčič iz Cvetličarne Rožcar iz Litije, za drugo domačinka z Rečice ob Savinji (Dol Suhe) Brigita Klinar iz Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, prvak, imenovan kar »mozirski tulipan«, pa je postal Matej Erjavec iz Šolskega centra Ptuj.

■ **Jože Miklavc**

Grof Coronini Kromberg
vabi na

Srednjeveški dan na velenjskem gradu

25. avgust od 10. ure dalje

Nova slaščičarna Mili Vanili sladka in osvežuje

Delovni čas:
vse dni v tednu
od 7. do 22. ure
Telefon:
051 629 567

V središču Velenja na Cankarjevi ulici je od petka, 9. avgusta, odprta nova slaščičarna. Lastnik Mehdi Pretreš, ki se v Velenje preselil iz Kočevja, pravi, da ga je mesto očaralo z lepoto in prijaznostjo prebivalcev, poimenoval pa jo je Mili Vanili. Tudi zato, ker pravi, da pripravlja najboljše vanilijev sladolede na svetu. Poskusite, pa boste videli, da ne gre za pretiravanje! A to seveda ni edini okus sladice, ki vas ohladi in razvija vse vaše čute; po svojih receptih pripravlja kar 50 različnih okusov slastnih in zdravih sladolede.

ka, saj je njihov zaščitni znak. Poleg tega vam, če boste želeli še več, pčstrezjejo okusno **sadno kupo** ali sladico **banana split**. Ko bodo prišli hladnejši meseci v letu, pa vam bodo nudili **burek** s kar petimi okusi. Med njimi je tudi porov, ki je res nekaj posebnega.

Slaščičarna Mili Vanili je lepa in sodobna. Pod krošnjo mogočnih mestnih dreves je na lepo urejeni terasi v vročih dneh prav prijetno hladno. Za osvežitev vsak dan poskrbijo tudi z **naravnimi sokovi**; izbirate lahko med limonado in borovničevim sokom, lahko si naročite **naravni šejk** ali **frape**. Vedno v več okusih in vedno s svežim sadjem.

Nova slaščičarna v mestu razvija tudi z okusno kavo znamke Mamba. Iz nje vam v vročih dneh pripravijo slastno **ledeno kavo**, ki je pika na i za njihov okusni sladolede. Mmmm, slastno!

Prisegajo na naravno

Recepte za sladolede v družinski slaščičarni razvijajo sami, sladolede pa niso le okusni, ampak tudi zdravi. Pripravljajo jih namreč iz ekološko pridelane mлека s kmetije v Lokovici. Tudi sadje in ostale sestavine so naravne, brez konzervansov in umetnih arom. Lastnik namreč prisega na zdravo in ekološko pridelano hrano.

Vsak dan v tednu lahko izbirate med **16 okusi sladoleda**, ti pa se nenehno menjujejo. Vanilije pa nikoli ne zmanj-

Sladolede iz domačega mleka in pravega sadja!

22. avgusta 2013

naš čas

KULTURA, IZOBRAŽEVANJE

9

Kunigunda ponovno prihaja v Velenje

Vsako leto je Velenje konec avgusta v znamenju Festivala mladih kultur Kunigunda. In letos bo Kunigunda od 23. do 31. avgusta preplavila Velenje že šestnajstič. Za vse mlade in mlade po srcu so pripravili več kot 40 dogodkov in več kot 60 aktivnosti. Tako in drugače letos s svojim delom festival zaznamuje in se na njem udejstvuje okrog 80 mladih iz Velenja.

Festival mladih kultur Kunigunda je rezultat idejnega projekta Mladinskega centra Velenje; namenjen je predvsem predstavitvi domačih umetnikov in mladinske kulture v Velenju kar se da na nekonvencionalen način. Prav to pa vsako leto Kunigundo odlikuje in razlikuje od drugih mladinskih festivalov po Sloveniji, saj ta poleg zabavnih note nosi tudi globlje sporočilo. Na pestro programsko dogajanje in atraktivnost letošnjega festivala bo opozoril že prvi dogodek, ki bo 23. 8. ob 16.00 v Letnem kinu ob Škalskem jezeru. Lahko se pohvalimo, da bomo prav v Velenju imeli prvo drža-

vno prvenstvo v beatboxu, umetnosti, ki jo proizvajajo samo usta, jezik in glasovi posameznika. Po finalnem obračunu, ki bo na sporedu ob 23. uri, bo sledil veliki hip hop 'party' s skupino Velebor.

Tudi drugo koncertno in glasbeno dogajanje na festivalu ponuja pester izbor. Med 23. in 31. avgustom bo mogoče prisluhniti koncertom skupin Moveknowledge, Fake Orchestra, Jimmy Barka Experience, New Wave Syria, Kampec Dolores (MAD), Djevara (VB), Tuxedo (AVS) in ABOP (HRV).

Še številne zabavne in poučne dejavnosti

V Pekarni, ki se bo odprla 23. 8. ob 16.00, bodo od sobote do sobote od 15. do 19. ure na ogled postavljeni umetniški projekti na temo kulture kot petega elementa. V parku pred gimnazijo bo od ponedeljka do četrtega potekal Park art na temo zraka, ognja,

zemlje in vode. To bo zaznamovalo spremljevalno parkovno dogajanje, ki ga bodo pospremile različne aktivnosti od spoznavanja osnov afriškega bobnanja, od neke do neke, vetra muzičarja, tunela prepaha, sed bombinga, vidnega-nevidnega, mozaika, vodne igre, elementalov do svetlobe ognja.

Organizatorji niso spregledali niti najmlajšega občinstva, saj si bodo ti lahko ogledali glasbeno pravljico Andreje Zupančič z naslovom Silno vljudna predstava, na travniku pred domom kulture Velenje v soboto 31. 8. ob 10.30 pa Gledališče Velenje pripravlja na ogled predstavo Svetlane Makarovič Sovica oka. Organizatorji vabijo v soboto, 24. 8., v galerijo eMce placa na otvoritev razstave avtorja Matevža Časa in v ponedeljek, 26. 8., ob 19.00 na Velenjski grad, kjer se bo odprla razstava del Urške Mazej z naslovom RAZ-REZ.

Tudi literatura je letos del pestrega Kunigundinega repertoarja, kajti za vse navdušence poezije bo v nedeljo, 25. 8., ob 20.00 v galeriji Vile Binaca, literarni večer Cladocero avtorice Špele Petrič. V potrditev, da na 'svoj račun' zagotovo pridejo domači umetniki, pri-

na Titovem trgu spoznali Center ponovne uporabe Velenje. V Sončnem parku boste lahko lovili ravnotežje na slacklinu, na Titovem trgu v petek, 30. 8., ob 21.00 pa praznovali ljubezen - takšno in drugačno. To bo dogodek, ki bo vsekakor zaznamoval Kunigundo in poudaril njeno še večjo sporočilno vrednost. V soboto, 31. 8., ob 9.30 bo na sporedu plesna predstava Z odra na ulico, za vse navdušene

potrošnike pa bo po tem sledil Kunigundin bazar, na katerem se bo na Cankarjevi ulici veliko kupovalo in barantalo. Če ste

željni smeha, bo za vas prav gotovo prava izbira improvizacijski šov.

Še veliko tega se bo našlo v samo devetih festivalskih dneh. Vse to pestro dogajanje zadnjih dni meseca avgusta pa bo ves čas spremljal tudi Kunigundin radio, ki bo prisoten povsod, a od neznanu kod. Ob združevanju prijetnega s koristnim te dni v Velenju prav gotovo v objemu čarovnice Kunigunde ne bo dolgčas. Še več informacij pa na www.kunigunda.si.

16. festival mladih kultur Kunigunda, od 23. do 31. 8. v Velenju

čepone deljkov večer ob 21.00 v Mozaiku, kjer bodo predvajani filmi mladega velenjskega režiserja Jake Šuligoja. Prav poseben pa bo torek ob 20.30, gotovo tudi čisti performance Jake Laha na Velenjskem gradu. Prisluhnili boste lahko predavanju o lucidnih sanjah in pogovoru z Draganom Živadinovim, ki bo v sredo, 28. 8., ob 20.00 v Mozaiku, še pred tem pa boste ob 10.00

Lunin sin – zgodba o ljubezni in prijateljstvu

Štiridnevno dogajanje na Festivalu ljubezni do umetnosti v letnem kinu ob Škalskem jezeru se je končalo z lutkovno-igrano predstavo po besedilu Vojke Miklavc – Zgodba, scena, kostumi in igralci navdušili

Velenje, 20. avgusta – Ko se je nedeljsko popoldne začelo prevešati v večer, je v Letnem kinu ob Škalskem jezeru vršalo od zadnjih priprav na predstavo, ki je v idiličnem naravnem prizorišču nastajala kar

štiri dni. Od četrtega do nedelje so namreč člani in članice društva Velenjski raziskovalni studio v senci dreves skupaj gradili sceno, izdelovali kostume in lutke, raziskovali zvoke, gib in slikali slike. Pri tem

Predstava Lunin sin je potekala na več prizoriščih v Letnem kinu, mladi umetniki so jih ustvarili v času festivala.

Predstava se je končala na Škalskem jezeru v kanuju, s katerim sta pred zadnjim poklonom igralcev odplula Špela in Lunin sin. Avtorica zgodbe Vojka Miklavc je bila v predstavi Luna, glavna pripovedovalka.

so jim pomagali mali in veliki, nekateri od njih so tako postali tudi igralci v predstavi, ki jo je ustvarila Vojka Miklavc.

»Zgodbico sem napisala že pred festivalom, je pa moj prvi poskus daljšega literarnega besedila. Tukaj smo jo v teh dneh dogradili skupaj, saj gre za zgodbo o ljubezni in prijateljstvu.« nam pove avtorica za začetek. Potem strne sporočilo zgodbe: »Deklica Špela spozna dečka, ki je Lunin sin. Ta jo neko noč obišče, skupaj gresta na potep v gozd, kjer srečata sovo in druge pravljicne junake, ob tem pa postaneta še boljša prijatelja. Konec je odprt, poetičen, pravzaprav nedorečen.« nam je povedala Vojka tik pred začetkom predstave, ki je na pravljicno prizorišče privabila številne gledalce. Ti so uživali v interaktivni stvaritvi, v kateri so spoznali nebesnega pobalina in živahno Špelo, pa kralja, kraljično in številne druge pravljicne junake. Dra-

matičnost pripovedi so dajali glasbeniki, ki so v živo spremljali dogajanje na sceni in številni svetlobni efekti, vključno z igro senc na velikih »platnih«. Prizorišče dogajanja se je nenehno selilo, gledalci so rade volje sodelovali. Tudi ko so glavne junake po poti, osvetljeni s svečkami, pospremili do Škalskega jezera, kjer sta sedla v kanu in odveslala po njem.

Tisti, ki niso vedeli, da zgodbo prvič upri-

zarjajo v živo, so bili zagotovo prepričani, da je plod dobrih vaj, tako lepo se je vse izteklo. Navdušili pa so tudi izvorni kostumi, maska, celotna scena in igra. Prav neverjetno je, kaj se da ustvariti v borih štirih dneh, če se tega lotijo iskreno zaljubljeni v umetnost.

REKLI SOB...

Ana Godec, Špela v predstavi Lunin sin in dolgoletna članica društva Velenjski raziskovalni studio: »Člani našega društva delujejo na različnih umetniških področjih, vsaj enkrat na leto pa skupaj ustvarimo projekt, s katerim se predstavimo tudi javnosti. Res aktivnih nas je 10, smo pa zelo različnih poklicev, od slikarke, modne oblikovalke, do strojnice, učiteljice, pedagoginje in gradbenika. Veseli smo, ker je bil tudi tokrat odziv na gradnjo naše zgodbe skozi številne kreativne delavnice in na predstavo, ki je nastala v času festivala, dober. Bistvo tega festivala je, da se sprehodimo skozi ustvarjalne delavnice od zgodbe do predstave. Vse, kar smo ustvarjali te štiri dni, smo ustvarili za predstavo, ki smo jo pred občinstvom odigrali prvič. Vsi deli delavnic so se tako predstavili med potekom zgodbe.«

Raziskovalni tabor Velenje 2013

Podružnična šola Livade in ERICO v Škalah gostita mlade iz Slovenije in tujine

V ponedeljek so začeli jubilejni 25. raziskovalni tabor v Šaleški dolini. Udeleženci so prišli iz vse Slovenije, trije pa so iz tujine. Do večera so se nastanili v improviziranem hostlu v tamkajšnji podružnični šoli in po večerji tudi uradno začeli delo in druženje. Vodja tabora Klemen Kotnik z velenjskega inštituta ERICO je udeležence seznanil

z načrtovano vsebino, predvidenim programom in osnovnimi pravili. V torek zjutraj so mentorji skupinam predstavili teoretična izhodišča in namen ter cilje raziskav, ki jih bodo do opravili konca tedna. Kljub ne najboljsemu vremenu so se že dopoldne podali na teren. Popoldne je vodstvo za udeležence pripravilo orientacijski pohod, namenjen medsebojnemu spoznavanju in spoznavanju neposredne okolice. Dan je zaključil Rok Poles, velenjski arhitekt in dolgoletni udeleženec ter mentor na šaleških taborih, z zanimivim predavanjem o nastanku in značilnostih Velenja. Več o taboru boste bralci Našega časa izvedeli

v naslednji številki, ko bo njihova novinarska skupina pripravila obširnejši prispevek.

Izsledke in spoznanja tokratne generacije bodo predstavili na zaključni prireditvi v nedeljo, 25. avgusta. Prireditve ni namenjena zgolj raziskovalcem in njihovim staršem, ampak vsem, ki vas zanima, kaj se je v Velenju in Škalah dogajalo v okviru raziskovalnega tabora.

Na taboru izdajajo svoj časopis NeoŠkalek; prvo številko so z zanimanjem prebrali.

Geometrija slike

Na letošnji delavnici udeleženci ustvarjali avtonomne likovne kompozicije, ki nihajo med ploskvijo in iluzijo prostora - Korak k lažjemu odločanju za bolj drzne poskuse

Tatjana Podgoršek

Šmartno ob Paki, od 9. do 18. avgusta - Dvorana Marof javnega zavoda Mladinski center Šmartno ob Paki je bila minuli teden atelje, v katerem je ustvarjalo 11 udeležencev iz vse Slovenije pod vodstvom akademskega slikarja specialista Dušana Fišerja. Organizator likovne delavnice z naslovom Geometrija slike je bil tudi tokrat Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.

Delavnica ima dolgoletno in pestro tradicijo. Letošnja je bila 27. po vrsti, od tega so udeleženci v 23 delavnicah ustvarjali v Šmartnem v Goriških brdih, zadnja štiri leta pa v Šmartnem ob Paki. Zaradi specifičnega programa in načina dela je - po besedah Andreje Koblar Perko, strokovne svetovalkle za likovno umetnost pri skladu - posebnost v slovenskem prostoru. Namejnena je odraslim ustvarjalcem, študentom in pedagogom, ki že imajo osnovno likovno znanje, predvsem pa naklonjenost do razpisane teme. Ta je vsako leto druga, saj je namen delavnice raziskovanje in preizkušanje različnih sodobnih likovnih pristopov in praks. Poudarek je na skupinskem delu, v okviru skupaj dogovorjenih formalnih izhodišč pa vsak udeleženec išče svoj individualni izraz. »Pri tem je vloga mentorja izjemno pomembna, saj zastavlja vprašanja in pomaga pri iskanju odgovorov.«

Dušan Fišer je povedal, da so se na letošnji delavnici ukvarjali z geometrijo slike, »ki smo jo nato poskušali skozi proces pretvoriti iz slike v objekte v razne prostorske postavitev. Pri tem nas je zanimal učinek določenega elementa na različnih ravneh. V bistvu gre za poskus, kako idejo, ki je lahko slikarska, kiparska ali še bolj kompleksna, rešiti in postaviti v prostor. Nastale so nove,

avtonomne likovne kompozicije, ki nihajo med ploskvijo in iluzijo prostora.« Glede na to, da udeleženci tega ne počnejo na takšen način, bodo izzivi na letošnji likovni delavnici morda prispevali k temu, da bodo ustvarjalci v prihodnje v svojih poskusih bolj drzni. Po besedah Fišerja so običajno ti težava, saj se večina med njimi boji novih idej, ker je pač najlažje uživati in gojiti svoje miljeje.

Rezultate ustvarjalnega druženja so udeleženci minulo soboto zvečer prikazali širši javnosti na razstavi, ki je drugačna od vsega, kar običajno razumemo pod oznako »ljubiteljsko slikarstvo«. Dogodek je popestrila pevka Aleksandra Cavnik iz Šoštanj.

Program letošnje delavnice je vključeval risanje, slikanje in izdelavo objektov.

Z otvoritve razstave ob koncu tematske likovne delavnice

25. tradicionalni citrarski festival

Od ponedeljka do včeraj je potekal v vili Bianki tradicionalni citrarski festival. Prvi večer se je predstavila Celjanka Monika Roželj, ki se je igranja učila najprej pri Citi Gallič, nato pa pri Petru Napetu in Janji Brlec. Lani je na mednarodnem tekmovanju v Münchnu prejela naj-

višjo oceno v svoji kategoriji. Igrata tudi klavir in violino, uči pa solo petje. Na koncertu sta se ji pridružila mlajša brata.

Torkov večer je obogatil citrarski virtuoz Harald Oberlechner iz Avstrije, ki je mednarodno priznan. Poučuje na Tirolskem deželnem

konservatoriju v Innsbrucku ter na univerzi Mozarteum v Salzburgu. Poleg tega veliko nastopa, poučuje na seminarjih, ocenjuje na tekmovanjih, piše svoje skladbe in pripravlja lastne prireditve.

Včerajšnji zadnji večer pa sta obiskovalce zabavali citrarka Tina Vukić in sopranistka Mihaela Komočar. Vukovičeve se je igranja začela učiti v Brezicah, študij pa nadaljevala v Münchnu, kjer je diplomirala v razredu profesorja Georga Glasla. Je dobitnica številnih priznanj na domačih in mednarodnih tekmovanjih. Komočarjeva pa je diplomirala na Akademiji za glasbo v Zagrebu pri Snježani Bujanović Stanislav. Tudi ona je prejemnica številnih domačih in mednarodnih priznanj.

mz

Družina poje 2013

Andraž - Na igrišču v Andražu nad Polzelo (če bo deževalo, pa v tamkajšnjem domu krajanov) bodo v nedeljo, 25. avgusta, pripravili družinsko petje vseh Slovencev z naslovom Družina poje. Letošnja prireditev bo jubilejna, 30. po vrsti, začeli pa jo bodo ob 14.30. Na njej bodo zapeli družinski sestavi iz vseh pokrajin in Sloveniji.

Na prireditvi je doslej nastopilo 140 družin iz vseh slovenskih pokrajin ter iz zamejstva: Avstrije, Italije, Madžarske. Obiskovalci so lahko slišali blizu 940 pesmi, med katerimi je veliko takih, ki bi sicer tonile v pozabo.

Prireditve organizirajo člani odbora Družina poje 2013, ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Andraž.

tp

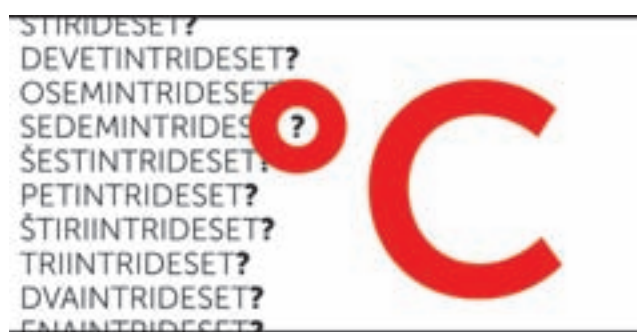
ALTERNATOR

Vroče zgodbe

Bojan Pavšek

Ne, ne, ne. V tej kolumni Brane Kastelic ne bo nazorno opisoval velenjskega nočnega življenja ali poredno začini dejanj, ki so posledica privlačnosti spolov. Tokrat so zgodbe našle svoj temperaturni navdih v posledicah grednega telesa, ki mu ljubkovalno pravimo sonček. Tistemu, zaradi katerega je bila večina dni v mesecu juliju namenjena kuhanju skoraj brez pomoči štedilnika. Ne vem sicer točno, kje so vzroki, da se je skušalo alpsko podnebje enaciti z na primer arizonskim. Nekaj pa je bilo zagotovo. Ni bilo več fino. Bilo je že tako nefino, da so tudi moja razmišljanja v naslednjih vrsticah bolj bazična. Verjetno so posledica prekuhanih možganov, ki so nastali med optimističnim iskanjem sence, pardon, hladne sence. Če se vam bo morda katera od njih zazdela zgolj halucinacija, je to v resnici tudi bila. Ali pa ne? Ali pa ja?

Grafika: Bojan Pavšek

(1) »Greje, da hladi«. Naš dolinski energetski gigant je na polno pretvarjal zemeljsko kurivo v drugo agregatno stanje, da so lahko imele turbine dovolj obratov za pridobivanje velikih količin električne energije. Takšen zagon mu je seveda omogočila pestra paleta hidroelektrarn, ki jim profesor Baltazar še ni ustvaril napoja, s katerim bi lahko izkoriščale tudi nizek vodostaj rek. To šoštanjško pregrevanje, na katerega so, kot vse kaže, ponosni le v naši dolini, se je potem globalno izkoriščalo za ohlajevanje celotne Slovenije. Po vsej naši deželici so zabrnele bele fasadne škatle, ki so z neudruidnimi ventilatorji le mukoma ohranjale notranjosti prostorov na območju znosnih temperatur.

(2) »Žeja ni suša«. Ob precej dolgem dopustu deževnih oblakov, ki so očitno pozabili na našo floro in favno, so opozorila o prepovedi neracionalnega in nevarčevalnega rokovanja z vodo popolnoma na mestu. A na srečo je bilo nekaj kapljic še vseeno na voljo, tako da je lahko imel vsaj človek še mokro grlo. Tem privilegijem so se verjetno pridružili tudi domači ljubljenci. Na vrčičkih pa je bil vlažnega priboljška deležen le še kakšen paradiznik. Kljub temu so se izkazale tudi določene izjeme. Mnogim se je namreč pojem varčevanja z vodo izbrisl iz spominske kartice neke na poti do avtopralnice. Ko postavljamo pomen bleščanja jeklenih konjičkov pred naravne dobrine, smo na dobri poti, da si skopljemo jamo, v katero bomo zelo hitro, predvsem pa nepovratno globoko padli.

(3) »Rjava je zelena«. Vse tegobe, povezane z rekordno vročino in pomanjkanjem vode, so se v poletnem času predstavile že z jesenskimi barvnimi trendi. Nekdaj živahno zelena je postala posušeno rjava. Mislim seveda na vegetacijo. Izgubila je svojo prožnost, se kot strnišče ulegla na zemljo in že skoraj obupano čaka na boljše, bolj vlažne čase.

(4) »Tehnološka odkritja«. Tudi nove tehnologije se niso izognile pastem visokih temperatur. Ko sem spremljal vremensko napoved na telefonu, se mi je pri 39 stopinjah premierno pokazala ikona rdečega termometra! Jaz pa sem mislil, da so v tej vremenski aplikaciji simboli samo oblaki, sonce, dežne kapljice, snežinke in še kakšna kombinacija naštetih. Po mojem še ustvarjalci programa niso predvidevali, da bodo temperature tako visoke, in so oblikovali ikono, katere sporočilnost je dvoumna in niti ni oblikovno usklajena z ostalimi. Mislim, da se jim že tresejo hlače, kako se bodo na tak aplikacijsko oblikovalski kiks odzvali nadrejeni.

(5) »Napačna pravila«. Se še spomnite igre vroče-hladno? Najprej se izvede an-ban-pet-podgan. Srečnej, ki je izžreban, ima privilegij, da skrrije nek predmet. Medtem ko ga ostali iščejo, jih privilegiraneec usmerja do cilja z besedami hladno - toplo - vroče. Hladno pomeni, da so daleč od skritega predmeta, vroče pa, da so že zelo blizu cilja in s tem zmage. Mislim, da katerikoli dan v juliju beseda vroče absolutno ni zvenela kot pot do zmage.

Zal povišana temperatura računalniških diskov in sumljiv zvok ventilatorja matične plošče proti moji volji diktirata časovno omejevitipkanja za tokratno kolumno. Zato tik pred pregretjem zaključujem: »Naj se obrati znižajo (1), da žeja hitro mine (2), zelena naj rjavi pobere vse skomine (3), in pravi termometer (4) bo igro spravil v eter (5).«

Mestna občina Velenje

razpisuje

MESTNA OBČINA VELENJE

prosto delovno mesto

direktorja/direktorice javnega zavoda Festival Velenje.

Razpis je objavljen na spletnih straneh www.velenje.si in www.festival-velenje.si.

RADIJSKI IN ČASOPISNI MOZAIK

Milena med gasilci

Na jubilejni 30. »paradi« starih gasilskih črpalk in brizgaln v Šoštanju sta se ujela v objektiv naščasovega paparaca deseter gasilskih oldtimerjev iz PGD Pesje Vili Gruber in sobotna dežurna novinarka Našega časa Milena Krstič Planinc, »stalna dopisnica« iz Šoštanja. Neposredno za Radio Velenje sta se pogovorila o ozračju v ekipi pred »napadom na vajgn« ter o razburljivem nastopu s staro motorno brizgalno. Vili Gruber je med drugim povedal, da je manj treme pred novinarji kot pred strogo gasilsko žirijo.

Jože Miklavc

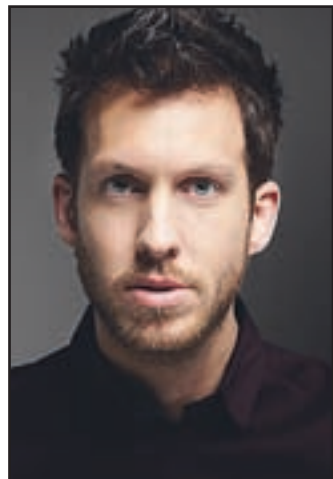
Vili Gruber in Milena Krstič Planinc

Glasbene novičke • Glasbene novičke • Glasbene novičke

Calvin Harris največji zaslužkar med didžeji

Škotski didžej Calvin Harris s prvim imenom Adam Richard Wiles je po poročanju revije Forbes s 46 milijoni dolarjev največji zaslužkar med didžeji na svetu. Na drugo mesto se je uvrstil Nizozemec Tiësto (32 milijonov dolarjev), na tretje pa Francoz David Guetta (30 milijonov). Laskavi naziv si je Škot prislužil s trdim delom v desetletni ka-

rieri in z dejstvom, da je plesna glasba v zadnjih letih doživela izjemen vzpon, saj naj bi se v tej veji glasbene industrije vrtelo kar 4,5 milijarde dolarjev. Največji dohodek Škotu predstavljajo nastopi na turneji, na kateri lahko zasluži tudi 300.000 dolarjev na noč. Do junija je nanižal več kot 150 nastopov, s 46 milijoni dolarjev pa je v zadnjem letu zaslužil več kot raper Jay-Z, pevka Katy Perry ali Rihanna. Prisluzil si je tudi nagrado grammy, kar osem skladb z njegovega zadnjega albuma 18 Months pa se je uvrstilo med top 10 britanske lestvice. Pred njim je bil ta rekord v rokah pokojnega Michaela Jacksona.

Madonna jih je napolnila 55

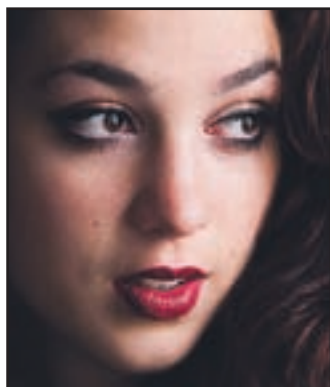
Ameriška zvezdnica Madonna je 16. avgusta praznovala 55. rojstni dan. Pevka, ki ji je prodor na svetovno sceno uspel z drugim albumom Like a Virgin iz leta 1984, je z videospoti, ekstravagantnimi in izzivalnimi nastopi in provokativno modo postala ena največjih ikon v glasbenem svetu. Je hči italijanskih priseljencev, v svet zabave pa je vstopila z dvajsetimi leti, ko se je

preselila v New York. Leta 1982 je podpisala prvo snemalno pogodbo in 1983 izdala prvenec Madonna. Sledilo je še enajst uspešnih studijskih albumov, zadnjega, MDNA, pa je izdala lani. Poleg tega je zvezdnica nastopila tudi v vrsti filmov. Za naslovno vlogo v muzikalu Evita je prejela tudi zlati globus. Za svoje delo je prejela številne nagrade, med njimi grammyja za albuma Ray of Light (1998) in Confessions on a Dance Floor (2005). Po vsem svetu je prodala več kot 300 milijonov plošč, kar jo uvršča na prvo mesto najbolj prodajanih ženskih izvajalk vseh časov.

Prvi single mlade pevke Eve Beus

Eva Beus je mlada pevka iz Ljubljane, ki se lahko pohvali z odlič-

nim soul-rokerskim vokalom. Izhaja iz glasbene družine in se že od malega ukvarja z glasbo. Poleg igranja violine na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani in pevskega izobraževanja piše tudi poezijo in prozo. V teh dneh se predstavlja s svojim prvim singlom z naslovom Nazaj k mami. Gre za preprost, energičen rokenrol komad, ki govori o čisto življenjski situaciji, ko se dekle vrne domov po neuspehi izkušnji skupne-

ga življenja z razvajenim fantom. Napisala sta ga skladatelj Gregor Stermecki, znan po mega uspešnici Hvala za vijolice, in priznani slovenski tekstopisec Rok Vilčnik (Nisha, Patetico, Papir). Producent je bil Beno Soršak.

April se vrača z novo skladbo

Več kot leto dni po tem, ko je na radijske postaje lansirala single My FB Song oziroma njegovo slovensko različico Ujeta na netu ter po sodelovanju z Ramusom v skladbi

It's Summertime, se na sceno vrača pevka April. Uspešnice Ladadidej, Ne bi, Sam boš šel domov in omenjena Ujeta na netu so April zagotovile status ene bolj prepoznavnih slovenskih pevk in hkrati izvajalke, ki zna postreči s pravimi hiti in trendovsko glasbo. Po več kot letu dni od zadnjega izida je tako pripra-

vljena na nov podvig s skladbo Paše mi. V trendovskem radijskem zvoku, vendar z nekoliko manj dance podobo je Paše mi ena od skladb, za katero mlada Domžalcanka upa, da se bo pridružila nizu njenih uspešnic. Besedilo govori o popolni ljubezni in brezpogojnem zaupanju, ki te osvobodi in omogoči, da začneš zares uživati življenje.

Poskočni muzikanti absolutni zmagovalci Graške gore

Na Graški gori je minulo nedeljo potekal 38. mednarodni festival narodnozabavne glasbe Graška gora poje in igra 2013, ki ga že vrsto let pripravlja tamkajšnje kulturno društvo. V tekmovalnem delu je na letošnjem festivalu nastopilo 16 skupin iz Avstrije, Italije, Hrvaške in Slovenije. Komisija v sestavi Dušan Krajnc, Robert Zupan in Igor Podpečan je določila, da bronaste-ga pastirčka prejme ansambel Jug, srebrnega Klapa iz Brega (Italija), Topliška pomlad, Jelša, Unterkarntner Power (Avstrija), Poet in Orion, zlatega pastirčka pa so si prislužili ansambel Mladika, Glas, Optimisti Zagorja (Hrvaška), Azalea, Smeš, Joc Bend, Tolpar, Nasmeh in Poskočni muzikanti. Nagrado za najboljši aranžma je prejel Janez Repnik za skladbo Nasmeh, nagrado za najboljšo melodijo Mitja Novak (Ribič na morju), za najboljše besedilo pa Majda Rebernik (Vsak na svojem bregu). Nagrada občinstva je šla v roke ansamblu Poskočni muzikanti, nagrado za najboljšega debitanta pa so prejeli Optimisti Zagorja iz Hrvaške. Ob koncu je bil razglašen tudi absolutni zmagovalac festivala. To je letos postal ansambel Poskočni muzikanti.

PESEM TEDNA NA RADIU VELENJE

Izbior poteka vsako soboto ob 9.35 uri. Zmagovalno skladbo pa lahko slišite v programu Radia Velenje dvakrat dnevno: po poročilih ob 9.30 in po poročilih ob 14.30.

1. DJOMLA KS & LUCKYSTARS feat. VERIFY - Gajba puna piva
2. APRIL - Paše mi
3. ONE DIRECTION - Best song ever

Za imenom Djomla KS se skriva Beograjec Mladen Jakovljević, ki je s svojo skladbo Gajba puna piva ustvaril eno najbolj popularnih pesmi letošnjega poletja. Z glasbo se ukvarja že štirinajst let, sprva se je ukvarjal s produkcijo trance, house in techno glasbe, kasneje pa tudi s hip hopom. Danes se posveča predvsem bolj komercialni in vokalni house glasbi, kamor bi lahko uvrstili tudi tokratno zmagovalko izbora pesmi tedna na Radiu Velenje.

LESTVICA
DOMAČE GLASBE

Vsako nedeljo ob 17.30 na Radiu Velenje in vsak četrtek v tedniku Naš čas

1. ANS. ROKA ŽLINDRE - Pusti naj govorijo
2. MLADI UPI - Z njim bo lepše
3. ATOMIK HARMONIK - Življenje je kakor reka
4. MODRIJANI - Lažem ti ljubica
5. POTEPI - Le ona
6. DIVJA KRI - Nekdo
7. EKART - Gremo na špricer
8. POET - Bela jadra
9. TOPLAR - Brez piva ne gre
10. ZAPELJIVKE - Ljubezen le sveti

... več na www.radiovelenje.com

zelo
... na kratko ...

Spot so posneli v idiličnem Štanjelu na Krasu, kjer pa

VELEBOR

Otvoritev letošnjega festivala mladih kultur Kunigunda v Velenju bo tokrat v hip hop duhu. Jutri v petek, 23. avgusta bo v Letnem kinu ob Škalskem jezeru v Velenju premierni koncert skupine Velebor, ki jo sestavljajo hip hop glasbeniki Emkej, Mrigo, Ghet in Mito.

NINA PUŠLAR

pospešeno pripravlja že svoj četrti album. Trenutno snema še zadnje pesmi, ki bodo luč sveta ugledale oktobra, prav zaradi napornega snemanja in natrpanega urnika pa se je letos morala odpovedati tudi dopustu.

MODRIJANI

Ta hip verjetno najbolj vroča slovenska narodnozabavna zasedba je posnela videospot za skladbo Moja.

jim je bilo zelo vroče, saj je termometer kazal kar 39 stopinj. Vročje pa bo tudi na Noči Modrijanov oktobra v Celju. Vstopnice za dva večera so namreč pošle v pičlih 26 minutah.

BRIGITA ŠULER

Po pretiranem dopustovanju (če kaj takega sploh obstaja) se je priljubljena pevka in avtorica Brigita Šuler vrnila v razbeljeno Ljubljano in posnela novo skladbo z naslovom Pelji me na ples. Skladba je povsem njeno delo, saj je napisala glasbo, besedilo in aranžma.

AVSENIKI

Glasba bratov Avsenik je dobila svojo gledališko preobleko. Uporabili so jo namreč v prvem narodnozabavnem muzikalu Bila sva mlada oba, v katerem so moči združili igralci, glasbeniki in plesalci.

NAŠ ČAS
RADIO VELENJE
Pravi naslov za uspešno reklamo! 898 17 50

Čvek, čvek...

→ Kljub vročini čez dan in množici, ki je dve noči dvigovala temperaturo na prireditvi šoštanjskih gasilcev, reševalca iz Zdravstvenega doma Velenje Vida Brglez in Primož Kurnik nista imela veliko dela. Vida je že več kot dvajset let tudi gasilka v tem društvu, kjer za take prireditve, kot sta bili petkova in sobotna, prostovoljno zavijajo rokave vsi. Primož sicer ni gasilec, a ni rečeno, da bo dolgo tako.

← Janez Dvornik, direktor javnega zavoda Mladinski center Šmartno ob Paki je poln inovativnih idej. Bolj je »nora«, bolj je zanimiva. Ali je tudi ta njegova, ki jo drži v rokah Martina Omladič, zagreta šmarška turistka, sicer pa profesorica na Šolskem centru Velenje, Čvek ne ve. Ve pa, kaj je Martini rekla: »Mladi raziskovalci ti niso tuji, ampak pri tebi inovaciji gotovo ne veš, za kaj gre. Izdam ti samo, da je treba stati na eni nogi in z drgnjenjem lesenih palic poskrbeti, da se bo deščica vrtela čim hitreje. Pa ne »bit« pri tem preveč »kunšten«, kot znate to včasih profesorji.«

↑ Letošnje leto je velenjski Titov trg doživel toliko fantovščin, kot že dolgo ne. Nazadnje so predprejšnji četrtek popoldne lahko mimoidoči opazovali kapelnika premogovniške godbe na pihala Matjaža Emeršiča, ki je na hribčkih telebajskove dežele pred občino v najbolj vročem dnevu v zgodovini močno oblečen dirigiral z dvema pivovskima steklenicama v rokah (da o uniformi sploh ne govorimo). Orkestra pa ni bilo nikjer, še fantje, ki so mu pripravili nalogo, so se lepo skrili v senco. Tako je dirigiral redkim mimoidočim (verjetno je bil vmes kakšen resno zaskrbljen) in pri tem mu ni bilo lahko. Veliko bolje mu gre, ko z dirigentsko palico v roki stopi pred svoje godbenike. Kdo bo dirigiral v zakonu, pa Čvek že ve, a raje ne pove na glas.

ZANIMIVO

Hec, ki ni hec

Kdo ve, kaj razmišljajo mladi šaljivci, ki ustvarjajo nenavadne fotografije in jih še dodatno začinijo s sočnimi komentarji, nato pa vse skupaj ponosno objavljajo na spletnih družbenih omrežjih? Zdi se, da ne dosti. To dokazuje rav-

nanje zaposlenega v restavraciji s hitro prehrano Subway iz ameriške zveze države Ohio, ki je v službenem času na Instagramu objavil fotografijo štučke za sendvič, v katero je položil svoj penis, poleg pa je pripisal: »Moje ime je Ian Jett in danes bom vaš umetnik pripravljaj nja sendvičev.« Lahko si mislite, da šefi niso bili zadovoljni – čeprav je Ian kasneje trdil, da je fotografijo posnel in objavil doma, je bil zaradi dejanja nemudoma odpuščen. Še bolj so bili ti isti šefi zgroženi, ko je njihov drugi uslužbenec Cameron Boggs na istem družbenem spletnem omrežju objavil svojo fotografijo in pod njo zapisal: »Danes sem v službi zamrznil svoj urin.« Predstavniki verige restavracij so se seveda odzvali tudi javno in poudarili, da sta to izolirana primera in ne reprezentativna uslužbenca njihovih restavracij.

Med izpitom obvezna čelada

Ne, ne gre za kolesarski izpit. Niti za izpit za opravljanje motornih vozil – gre za študijske izpite univerze Kasetart v Bangkoku, ki je oblikovala posebno čelado iz papirja, ki jo morajo študentje nositi med pisanjem izpitov. Zakaj? Da jim preprečijo goljufanje. Čelada je namreč zasnovana tako, da študent ne more gledati levo ali desno, za zagotovo preprečitev vseh goljufivih misli pa dobi vsak od študentov tudi drugačno verzijo izpita od sosedu. Koliko učencev mora nositi čelado in kako dolgo se univerza že zateka k omenjeni metodi, ni znano, saj skuša v javnosti vse informacije o svojem početju (kot tudi fotografije čelad) skriti.

Rojen leta 1890 in živ!

Mnogo smo že slišali o starostnih rekordih – naziv najstarejše še živeče osebe na svetu naj bi te dni pripadel 115-letni Japonki Misao Okava. A možno je, da se to ne bo zgodilo.

Vodja matičnega urada v Boliviji namreč pravi, da pri njih živi Carmelo Flores Laura, ki je rojen 16. julija leta 1890 in je torej pred dobrim mesecem dni dopolnil 123 let. Bolivijci sicer niso vložili zahtevka pri Guinnessovi knjigi rekordov, saj so rojstne liste v njihovi državi uvedli šele leta 1940, do tedaj pa so za evdenco uporabljali potrdila o krstu. Krstni list Carmela pa kaže, da je očitno prav on najstarejši Zemljan. »Hodim veliko, to je vse. Sprehajam se z živalmi. Ne jem testenin, riža, le ječmen. Ne jem sladkorja,« je kot recept za dolgo življenje razložil in še dodal, da ne pije alkohola, čeprav ga je v mladosti užival, veliko je jedel tudi jagnjetino ter lisičje meso, danes pa ima rad svinjsko meso, ki pa mu je le redkokdaj dostopno. Bo-

livijski pastir z indijanskimi koreninami živi sam v slamnati kolibi v bližini jezera Titikaka, je neizobražen, nima zob, hodi brez palice in ne nosi očal. Najbolj pogreša svojo ženo, ki je umrla pred desetletjem – od treh otrok je živ le še eden, 67-letni Cecilio, ima pa Laura še 40 vnukov in 19 pravnukov.

Kartonasta katedrala

Novozelandsko mesto Christchurch je leta 2011 porušil močan potres, ki je med drugim uničil tudi neogotsko katedralo. A uničenje enega od mejnikov v obnovi mesta po potresu. Nova katedrala je namreč zgrajena na betonskih temeljih iz kartonastih tulcev (premera 60 cm), ki so prevlečeni z vodoodpornim polivretanom in ognjevarno zaščito. Katedrala, ki se ponaša z obliko črke A in lahko pod svojo streho sprejme 700 ljudi, ima na eni strani barvna stekla, polikarbonska stropa pa jo ščitijo pred vremenskimi vplivi. Strošek gradnje je ocenjen na 7 milijonov novozelandskih dolarjev. Čeprav

je narejena iz kartona, je njena pričakovana življenjska doba petdeset let. Arhitekt je pojasnil, da je karton presenetljivo zmogljiv gradbeni material, tovrstne projekte pa je označil kot družbeno odgovornost vsakega arhitekta. Sam se je podpisal že pod mnoge gradbene obnove po naravnih katastrofah povsod po svetu in postal znan po uporabi poceni in lahko dostopnih gradbenih materialov.

28-tisočkrat klical na pomoč

110 – številka, ki ni nič posebnege, če jo vtipekate v telefon pri nas. Če pa to storite na Japonskem, je enako, kot če bi pri nas vtipekali 112. Gre torej za številko klica v sili, za katero vemo, da jo smemo poklicati le, če zares potrebujemo pomoč. A tako pri nas kot drugod se vselej najdejo šaljivci, ki imajo preveč časa in se z omenjenimi številkami ter ljudmi za njimi radi igrajo. Neki 44-letni Japonec Teruo Nozaki, zaposlen kot prodajalec v majhni trgovini, je v zadnjih osemnajstih mesecih porušil vse rekorde. Njihovo številko za klic v sili je namreč poklical kar 28-tisočkrat. Njegova navada je bila, da pokliče, in takoj, ko nekdo na drugi strani vzpostavi linijo, prekine klic. Ko je bil Teruo v najboljši formi, je v enem dnevu številko poklical tudi več kot tisočkrat. Pred kratkim je policistom prekipelo. Stopili so do Nozakijevega bivališča in mu nadeli lisice.

frkanje

levo & desno

Za - sluge

V teh dneh je spet veliko razprav o tem, kdo ima za našo osamosvojitve največje zasluge. Treba bi se bilo tudi vprašati, kdo je kriv, da je veliko Slovencev zadnji čas le za sluge.

Novi JJ

Upam, da zdaj ne bo še več zagat, ko smo na slovenski sceni dobili še enega JJ. Mali Velenčan Jakob za vse to seveda ni nič kriv.

Na pomoč

Gasilci iz Luč in Solčave so se zadnje dni spet izkazali kot uspešni pri gašenju požarov in obvladovanju tlenja v višjih predelih. Škoda, ker jih ne moremo uporabiti tudi na najvišji državni ravni, kjer se tudi velikokrat kaj vname ali nevarno tli.

Vročje in hladno

Poleti nam je bilo vroče zaradi narave, jeseni naj nam bi bilo zaradi vlade in drugih politikov. Zaradi vsega tega je lahko komu pri nas pozimi tudi hladno.

S polno paro

Teš dela v poletnih mesecih s polno paro. Kritiki nadomestnega bloka 6 pa so v tem vročem času malo izgubili sapo.

Ne za vse

Država je končno našla nekaj denarja za odpravo nekaterih naravnih zemeljskih plazov. A ljudje imamo zdaj več težav s plazom podražitev.

Ve se, kje so

Tudi v Velenju poteka akcija zbiranja rabljenih koles. Ve se, kje jih je največ: po gozdovih, rekah, jezerih ...

Imeli smo, imamo

Pri nas smo imeli že veliko prelomnih let. Zadnji čas imamo le polomna.

Strah in upanje

O novih stojnicah na velenjski kmečki tržnici imajo branjevke in kupci različna mnenja. Branjevke se pritožujejo, ker da imajo stojnice prevelik naklon. Zato se bojijo, da bi jim pridelki popadali dol. Kupci upajo, da bodo padle cene.

22. avgusta 2013

MŠČAS

IZOBRAŽEVANJE

13

Še marsikaj bo treba postoriti

Na šolah Šolskega centra Velenje v novem šolskem letu približno toliko dijakov kot v lanskem – Programskih novosti ni, vsebinske se dogajajo kar naprej – Še večja skrb kakovosti dela

Tatjana Podgoršek

»Šolski center Velenje (ŠCV) je sistem, ki se v bistvu nikoli povsem ne ustavi, tudi če so počitnice. Ker ni dijakov in študentov na šolskem dvorišču, je zunaj zatišje, se pa dogajajo druge stvari. Pouk bo v ponedeljek, 2. septembra, stekel za vse dijake, da pa bo vse tako, kot mora biti, je potrebno tudi med šolskimi počitnicami postoriti še marsikaj. Ne nazadnje šolskega leta 2012/2013 še ni konec,« je v pogovoru o prihajajočem šolskem letu pred tednom dni dejal direktor ŠCV mag. Ivan Kotnik.

Posodabljanje pouk

Po besedah sogovornika programskih novosti ni, vsebinskih pa kar nekaj, saj posodablja pouk. V tekočem šolskem letu so končali kar nekaj obsežnih projektov, povezanih prav s posodabljanjem pouka predvsem v strokovnih šolah. Tovrstne zahteve

Mag. Ivan Kotnik: »Normativi za zdaj ostajajo nespremenjeni, denarja je za javno šolstvo vse manj, višjo kakovost dela pa narekujejo potrebe in zahteve časa ter prostora.«

in potrebe bodo sedaj nadaljevali v programih gimnazije. »Prihajajo« pa še novi projekti, povezani z izobraževanjem odraslih: zaposlenih in nezaposlenih, z določenim predznanjem ali brez tega. »Udejanjali jih bomo po najboljših močeh, saj prav ti programi v veliki meri omogočajo, da lahko sistem ŠCV deluje v takem obsegu.« Kotnik je pojasnil, da jim za izvedbo programov pristojno ministrstvo iz postavke glavarine

odmeri približno 8 milijonov evrov, proračun Šolskega centra pa znaša blizu 12 milijonov evrov na leto. Razliko zagotavljajo s tržnimi dejavnostmi in projekti.

Novincev več, ostalih nekoliko manj

V primerjavi z iztekajočim se šolskim letom bo na šolah centra septembra sedlo v

REKLI SO...

Mag. Ivan Kotnik glede teženj nekaterih po osamosvojitvi šol: »Vsi se moramo zavedati, da smo enoviti zavod, eden največjih tovrstnih v Sloveniji. Velikokrat nas predstavljajo kot vzorno in vzorčno organiziranega. Naš lastnik je ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki naglašajo potrebo po izkoriščenosti drage opreme in prostorov ves dan, vse dni v tednu. Uradno o morebitni osamosvojitvi kakšne šole ne razmišljamo, kar pa ne pomeni, da se nam ne bo treba zaradi položaja na trgu v prihodnje organizirati še bolj vitko. Vse bolj pičila sredstva bodo pravzaprav narekovala potrebno po večji povezanosti šol med seboj.«

klopi več novincev. Pričakujejo jih od 450 do 500, ostalih udeležencev pa bo nekoliko manj, saj končuje srednješolsko izobraževanje več dijakov, kot jih začena. Glede na usmeritve pristojnega ministrstva je vpis večji na strokovnih šolah, manjši pa v splošnih gimnazijskih programih. »Celostno pričakujemo, da bomo novo šolsko leto začeli s približno 1500 dijaki, kar je toliko kot v iztekajočem se letu. Koliko bomo na Višji strokovni šoli centra izobraževali študentov, pa bomo še videli. Zadnji vpisni rok je prihodnji mesec. Pričakujemo jih toliko, kot jih je bilo sedaj – blizu 600. V različne oblike izobraževanja pa bi radi vključili vsaj 1500 odraslih. Za nas je pomemben vsak udeleženec, ne glede na to, ali je »naš« samo eno popoldne ali 35 tednov. Vsak prinese nekaj denarja. Za novo šolsko in študijsko leto obsega vzgojno-izobraževalnega dela nismo zmanjšali. Za izvedbo tega pa bo – kot sem že dejal – treba še marsikaj postoriti.

Po več kot 10-letnem naložbenem ciklusu bo približno 27 tisoč kvadratnih metrov površin potrebno nadgraditi tako«, meni

Kotnik, »da bodo lahko uspešni vsi udeleženci izobraževanja. Zavedati se je treba, da če je uspešen dijak, je uspešen tudi Šolski center.«

Denar le tja, kjer je to nujno

Pristojno ministrstvo – ugotavlja Kotnik – »daje komaj dovolj denarja za izvajanje osnovnega vzgojno-izobraževalnega procesa. Zato so jim pomemben vir pri posodabljanju prostorov in pouka evropska sredstva. S pomočjo teh trenutno izvajajo dveletni projekt energetske sanacije objektov na Trgu mladosti v Velenju. Projekt je vreden več kot 2 milijona evrov in bo na koncu prinesel pomembne prihranke pri nekaterih stroških, trenutno pa zahteva precejšen lastni delež, saj vseh stroškov pri obnovi 50 let starih objektov ne moreš predvideti.

V novem šolskem letu bo na petih srednjih šolah ŠCV blizu 1800 dijakov (od tega pričakujejo od 450 do 500 novincev, kar je nekaj več kot lani), blizu 600 študentov Višje strokovne šole, v različnih oblikah izobraževanja, ki jih pripravljajo za odrasle, pa približno 1500 udeležencev.

Vpisanih toliko kot lani

V Vrtec Šoštanj dobro pripravljeni na nov začetek

Milena Krstič - Planinc

Šoštanj – V Vrtec Šoštanj bo septembra stopilo 360 otrok, kar je približno toliko kot lani. Zanje bo skrbelo in jih vzgajalo 58 zaposlenih.

Število vpisanih se sicer v zadnjih dneh avgusta še spreminja, saj – kot pravi ravnateljica mag. Milena Brusnjak – se starši še vedno zanimajo za dodatne vpise, po drugi strani pa odločajo tudi za izpise. Slednje je najpogostejše povezano s selitvami, žal pa včasih tudi za to, ker so starši izgubili delo ali pa niso dobili službe. »Nekateri pa se preprosto odločijo, da bo njihov otrok še kakšno leto v varstvu pri babici,« pravi.

Občina Šoštanj kot ustanoviteljica Vrta zastopa stališče, da ima vsak otrok prostor v vrtcu, in temu cilju tudi sledijo. »Trenutno imamo zasedene vse zunanje oddel-

Kje in s kom

V teh dneh bodo starši otrok, ki bodo obiskovali Vrtec Šoštanj, prejeli obvestilo, v katero enoto oziroma oddelek in s katerima strokovnima delavkama bo njihov otrok preživljal prihajajoče šolsko leto.

ke, v šoštanjskih enotah pa je še nekaj prostih mest tako za prvo kot za drugo starostno obdobje.«

Poletne mesece, čas počitnic, so v Vrtec izkoristili za potrebne obnove in selitev. Enoto Biba, prostor, kjer je bila doslej, so na začetku počitnic zaradi gradnje novega vrta na lokaciji stare šole preselili v izpraznjene prostore stare knjižnice na Trg Jožeta Lampreta in jih funkcionalno preuredili. »Naredili smo predelne stene, v igralnice napeljali vodo, preuredili sanitarije, položili toplotna tla in vse prostore s pleskanjem z živahno barvo uskladili. V teh dneh bodo strokovne delavke uredile didaktični material in enota bo pripravljena, da 2. septembra sprejme otroke.« Še pred tem, 29. avgusta, si bodo prostore lahko ogledali tudi starši otrok, ki bodo obiskovali to enoto.

V vseh ostalih enotah so med počitnicami opravili generalno čiščenje in poskrbeli za nujna vzdrževalna dela, v zunanji enoti Mojca v Gaberkah so prepletkali vse prostore ter v sanitarijah uredili prezračevanje, v enoti Urška v Topolšici so v igralnice in umivalnice napeljali toplo vodo, v dveh igralnicah pa premazali tla.

Šest enot in 21 oddelkov

Vrtec Šoštanj je organiziran v šest enot in 21 oddelkov. V Šoštanju je v 15 oddelkih v enotah Brina, Barbka, Lučka in Biba vključenih 259 otrok, v enoti Urška v Topolšici jih je 68, v enoti Mojca v Gaberkah 33.

Ko starši delajo, so otroci v vrtcu, ne glede na to, da so počitnice. Z ravnateljico mag. Mileno Brusnjak smo jih zmotili med zajtrkom.

V »novo« Bibo smo pokukali kar skozi okno.

Počitnice v znamenju pleskanja

V OŠ KDK vse pripravljeno na novo šolsko leto, tudi telovadnica

Šoštanj – Čeprav je osnovna šola Karla Destovnika – Kajuha Šoštanj skoraj še nova, odprli so jo septembra leta 2005, je bilo med počitnicami tudi v njej treba opraviti nekaj nujnih vzdrževalnih in obnovitvenih del, da bo novo šolsko leto lahko steklo brez zadreg.

Prepletkali so nekaj učilnic in hodnikov. Ponekod je bilo to nujno tudi zato, da stene ne bodo več spomi-

njale na novembrsko vodno ujmo, ki se je dotaknila šole. Najbolj jo je skupila telovadnica. Tam so obnovitvena dela zaključena, tako da bo v novem šolskem letu pouk telesne vzgoje lahko nemoten stekel. »Zaradi varnosti učencev vsako leto med počitnicami izvedemo tudi izpiranje celotnega vodovodnega omrežja in to smo opravili tudi tokrat. Zamenjati pa je bilo potrebno

tudi nekaj klopi, stolov, popraviti kakšno okno ... Obnoviti ali nadomestiti tisto, kar se med letom obrabi in poškoduje,« pravi ravnateljica mag. Majda Završnik – Puc.

Novo šolsko leto bo osnovna šola Karla Destovnika – Kajuha začela s 722 učenci.

■ mkp

Kako po poletni suši obnoviti okrasne rastline in trato?

Kako lahko pomagamo rastlinam, da si opomorejo

Letošnje poletje si bomo zagotovo dobro zapomnili, saj je visoka vročina verjetno nagajala vsem živim bitjem.

Ljudje si sicer znamo pomagati, živali si prav tako lahko poiščejo zavetje in vodo, rastline pa so obsojene na prostor, ki smo jim namenili takrat, ko so bile posajene.

Če smo rastišče dobro izbrali glede na karakteristike rastlin, potem lahko rastline kljub ekstremnim dejavnikom okolja še nekaj časa normalno funkcionirajo, v nasprotnem primeru pa se znaki suše kaj hitro pokažejo.

»Tako npr. hortenzija v senci, s pomočjo zalivanja seveda, kljub suši ohranja še dokaj lepa socvetja, hortenziji, ki je bila posajena na odprto, pa je sonce kljub zalivanju ta že zdavnaj scvrlo.«

Predvsem je pomembno, da v sušnem obdobju ohranjamo rastline

pri življenju, da imajo na sebi toliko listne mase, da opravljajo nujne življenjske funkcije in ohranjajo vitalnost, da se bodo v jeseni nekoliko okrepile, preživele zimo in naslednje leto vstopile v novo vegetacijsko dobo.

Rastline so same že sprožile obrambne mehanizme in odvrgle toliko listne mase, da so prilagodile življenjske funkcije na raven, na kateri so sposobne preživeti, zato jih za zdaj nikar ne obrezujmo in jim dodatno ne zmanjšujemo zelene mase.

Ko se bodo temperature normalizirale na dnevni 25 stopinj Celzija, lahko rastline, ki so posebej oslabele, pričnemo krepiti s foliarnim gnojenjem, kar pomeni, da si pripravke z blago raztopino ustreznega mineralnega gnojila nalijemo v pršilko in rastline v zgodnjem jutru ali zvečer pršimo po listih ter jim tako omogočimo takojšen sprejem hranila. Takšnemu načinu hranjenja rastlin bi lahko celo rekli »infuzija«.

Zimzeleno in tudi druge rastline z rahlo orumenelimi listi lahko foliaro – skozi list, dognujemo z železom v kelatni, rastlinam dostopni obliki ter tako hitro omogočimo okrepitev klorofilnih zrn v rastlini in povrnitev zelene barve.

Rastline, ki pa so kaj hitro po začetku nastopa sušnega obdobja že

pričele kazati znake sušenja in padanja ter imajo v tem trenutku liste že suhe, pa bomo te verjetno morali odstraniti, saj je pred nami

še okoli 2 in pol meseca vegetacije, kar je za normalen zaključek ciklusa vegetacijske dobe zelo pomembno in rastline brez listov bodo težko ujele »priprave« na zimo.

Kadar so rastline oslabiljene, so tudi bolj dovzetne za napad škodljivcev in povzročitelje bolezni, zato dnevni nadzor v našem vrtu ne bo odveč in posledično tudi reakcija na morebitni napad ter hitra zaščita.

Posledica suše pa svojega obraza ne bodo v celoti pokazala letos, temveč predvsem naslednje leto in še kakšno za tem, saj se rastline ne vdajo kar tako in kljub poškodbam poskušajo preživeti, cveteti in se razmnoževati ter tako ohranjati svoje poslanstvo, čeprav je lahko ravno cvetenje in plodenje oslabilih rastlin v naslednjih vegetacijah usodno, saj rastline še dodatno izčrpa. V takšnih izrednih razmerah lahko še dodatno spoznamo napake pri načrtovanju zasaditev ali potrdimo pravi izbor rastlin ter ustrezno pripravljeno rastišče.

Suša pa je močno prizadela tudi travno rušo predvsem tam, kje ni bilo namakalnega sistema in zalivanja. Ko je trata oslabiljena, se velikokrat pojavijo plevelne rastline

enoletnih agresivnih trav, ki dodatno izpodrinejo in zadušijo osnovne rastline trav. Kjer ni bilo zalivanja, pa je lahko travna ruša povsem uničena.

Sanacija travnih površin se lahko začne v septembru, takrat bomo verjetno že lahko videli, ali je ostalo še kaj vitalnega dela ruše.

Prvi korak je zračenje in odstranitev suhih delov ter polsti in ocena odstotka golih površin. Glede na to se odločimo za dognovanje in dosejevanje, če je propadli del minimalen do 10 %, in sicer s travnim semenom za regeneracijo travnih površin, dosejevanje z mešanico regeneracijskega travnega semena in športne pohodne trate, če je propad nekje do 50 %, in ponovno zatravitev, kadar so goli deli v travni ruši večji od 50 %.

Dela v okrasnem vrtu nam letos in zagotovo tudi prihodnje leto ne bo zmanjkalo. Vseh pristopov se lotimo preudarno, da nas naslednji ekstremi okolja ne bodo tako močno presenetili.

■ Simon Ogrizek dipl. inž. agr. in hort.

Strokovnjak svetuje

Posledica suše svojega obraza ne bodo v celoti pokazala letos

V gorah Bosne in Hercegovine (I.)

Planinsko društvo Velenje je letos ponovno organiziralo planinsko potovanje v gore Bosne in Hercegovine. Tudi letošnji program je pripravil organizator potovanj in planinski vodnik Andrej Kuzman v sodelovanju s predsednikom Planinskega društva Velenje Tonijem Žižmondom ter ob pomoči planinskih prijateljev iz Sarajeva in Konjica

»Planinska potepanja po bosanskih planinah imajo že dolgo tradicijo. Potem ko je Francšek Ojsteršek, dolgoletni predsednik društva, s svojo družino obredel domala vse bosanske hribe, je v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja prvič organiziral množični izlet na Treskavico, eno najlepših bosanskih planin. V enem največjih in najlepših planinskih domov Josip Sigmund pod Treskavico so nas prijazno sprejeli člani PD Treskavica iz Sarajeva, nam v naslednjem letu vrnil obisk v Sloveniji in nas čez leto ponovno vodili po svojih čudovitih planinskih poteh. Vezi so postajale trdnjše in septembra leta 1977 sta v sklepnem delu simpatične kulturne prireditve v kulturnem domu Velenje takratna predsednika Sačir Jazić in Peter Ficko podpisala listino o pobratenju. Planinske izmenjave so po tem postale še bolj redne.

Vojna vihra v Bosni in Hercegovini v letih od 1992 do 1995 ni nikomur prizanesla. Planinski dom Josip Sigmund je bil požgan, zgoreli so prostori Planinskega društva Treskavica na Baščaršiji, tudi listina o pobratenju, mnogi nam dragi planinci so padli kot žrtve nerazumne vojne vihre. Pa planinstvo? Nekdanje planinsko društvo še nosi ime Treskavica, člani so pretežno Bošnjaki iz Sarajeva, enako ime pa ima tudi društvo v Trnovem pod Treskavico – oboje je sedaj v Republiki Srpski. Nezaupanje med Bošnjaki, Srbi in Hrvatimi je opazno tudi med planinci, razdelili so si planine, vrhove, planinske kočje. Naši nekdanji

pobratenci so si zgradili svoj dom pod Visočico... »Možemo živeti jedan uz drugoga, a ne možemo zaboraviti i nemožemo oprostiti« so besede Nedada, ki je kot predsednik leta 1989 zadnjič pripeljal svoje planince v Velenje skupaj s sinom, ki ga je v spopadih leta 1993 izgubil. Že četrti sem v teh hrikih, odkar so prenehali vojaški spopadi. Porušene vasi in mesta se pospešeno ob vsestranski pomoči obnavljajo, verjetno pa se rane v duši in srcih celijo bolj počasi...

In kako je bilo letos?

Prvi dan (27. 7.) smo se po nočni vožnji prvič zaustavili v Visokem. Tu sta se nam pridružila naša bosanska prijateljca in vodnika Braco in Kemo, čakal pa nas je tudi lokalni vodič, ki naj bi nas popeljal v Dolino bosanskih piramid. Dr. Semir Osmanagić je pred sedmimi leti ustanovil Arheološki park Bosanska piramida Sunca ter postavil drzno tezo, da gre za sklop piramid, med katerimi je slednja največja, saj meri v višino preko 200 m, njeno starost pa je ocenil na 10 do 20 tisoč let. Za primerjavo je Keopsova piramida v Egiptu visoka 147 m, njena starost pa nekaj nad 5000 let. Najprej smo obiskali tunele Ravne, hodnike, ki naj bi razvejani vodili pod sam vrh piramide. Zaustavili smo se pri velikih keramičnih molitih – velikih kamnih, nekateri so popisani s skrivnostno pisavo, oddajali pa naj bi posebno energijo. Najšli smo izvir izjemno čiste pitne

vode; zrak je res čist in dihali smo globoko, čeprav ni nobenega zračenja. Piramida naj bi bila generator pozitivne energije z vrhuncem v središču piramide in na njenem vrhu.

Povzpeli smo se na vrh piramide. Betonske plošče, med seboj sila nenake, naj bi bile narejene iz staro-

da Ericha von Danikena, ki smo ga že povsem pozabili. In kako je bilo že nekoč s tisto znamenito moško vodo iz Kladnja?

Po ogledu smo se zapeljali na rob letališča Butmir in si ogledamo vhod v »Sarajevski tunel spasa«, 800 m dolg rov, ki so ga pod

Pakliješ ali Mala Čaba 2086 m

daljne malte, nekajkrat močnejše od današnjega betona! Tehnologijo še preučujejo, čeprav je arheološka stroka potrdila konsenz, da gre za povsem naravne tvorbe.

Ali smo res na robu znanosti, ki naj bi povsem spremenila zgodovino, ali pa dr. Osmanagića čaka us-

letališčem skopali Bošnjaki in skozenj vzpostavili zvezo obkoljenega Sarajeva z zunanjim svetom. Po njem so transportirali hrano, orožje in tudi ljudi.

Zvečer smo se nastanili v prijazen hotelu Maršal v Babinem dolu na Bjelašnici ob vnožju smučar-

skih prog za smuk, slalom in veleslalom z zimskih olimpijskih iger leta 1984.

Naslednji dan (28. 7.) smo osvojili vrh Bjelašnice (2067 m). To je gora, na kateri se dogajajo najpogostejše in najhitrejšje vremenske spremembe, ki so terjale že nekaj žrtev. Observatorij obratuje, leta 1894 ga je postavila rajnka Avstroogrska, vse ostalo pa kaže žalostno podobo – čudoviti objekti, ki so bili zgrajeni za olimpiado, propadajo, vojna je propad samo še pospešila.

Popoldne smo šli v Sarajevo, saj smo ga načrtovali že dan prej. Zgrešeno! Medtem ko se Sarajevčani prihajajo na Bjelašnico hladiti, mi v kotel, pa še nedelja je bila in ramazan, ko je na Baščaršiji težko najti pivo...

prijatelji. Drugi razlog je sama lepota gore. Treskavica je s svojimi desetimi jezeri, 365 izviri (eden za vsak dan) in z razkošnimi cvetočimi programi ena najlepših bosanskih gor. Posebno pa me je vzradostilo dejstvo, da smo jo tokrat ob pomoči bosanskih vodičev lahko osvojili, saj pred dvema letoma zaradi min to še ni bilo mogoče. Ker ni več kočje, je bila pot na vrh dolga. Lotila se je skupina A, ostali pa smo se pri Velikem jezeru ločili od njih, se povzpeli do Crnega jezera, kjer smo se okrepli ob izviru hladne vode in se okopali v toplem jezuru.

V torek, 30. julija, smo si privoščili lažjo turo. Pričeli smo jo na vhodu v kanjon Rakitnice, ki loči Bosno od Hercegovine. Obiskali smo Doolove, kraj s srednjeveško nekropolo s številnimi stečji – nagrobni kamni, ki so jih postavljali bogomili, pripadniki bosanske krščanske ločine. Ob potoku Sredenik smo občudovali sedem obnovljenih mlinov – vodenic; žal je meander Studenege potoka povsem izsušen in poteček lahko vidimo le na prospektu. V Gradini smo moški poklepali s pastirji o vremenu, ženske pa se zamotile z domačinkami, ki ponujajo izdelke iz volne. Nato smo se spuščali v vas Umljani, kjer so nas postregli s petimi vrstami pit in domačim jogurtom za vsega 3 evre. Vse vasi na tem območju so bile v vojni požgane, popolnoma nedotaknjena je ostala le džamija v Umljanah. Okoli tega kroži mnogo zgodb, ena pravi, da naj bi oče Radovana Karadžića nekoč prijateljeval s tukajšnjim imamom.

Ko smo prišli do avtobusa, smo se zapeljali še do planinske kočje Vrela pod Visočico, kjer so si planinci PD Treskavica zgradili svoj nadomestni dom. Ob kratki slovesnosti smo jim izročili fotokopijo listine o pobratenju iz leta 1977.

Proti večeru smo se odpravili proti Hercegovini, se v Hadžićih poslovili od sarajevskih prijateljev, večerjali pa že v bašti ob Neretvi v Konjicu.

(konec prihodnjic)

22. avgusta 2013

naš čas

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

15

Pomerila so se društva upokojencev

Galicija - DU Velika Pirešica-Galicija je v petek, 9. avgusta, v športnem parku pri Trnjuščici organiziralo športno srečanje upokojencev. Udeležilo se ga je 13 društev upokojencev. Poleg društev iz občine Žalec so na tekmovanju sodelovala še društva iz sosednjih občin, in sicer

DU Vinska Gora, DU Šentilj, DU Vojnik in DU Andraž. Društva so se pomerila v štirih športnih disciplinah: kegljanje na vrvi, streljanje z zračno puško, metanju pikada in metanju krogov.

Srečanje je potekalo v prijetnem športnem razpoloženju. Po zaključ-

ku tekmovanja je sledilo druženje in podelitev pokalov in kolajn. Pokale in kolajne sta podelila predsednik DU Velika Pirešica - Galicija Martin Sedovnik in predsednik sveta KS Galicija Jože Krulec.

Vlcersko tekmovanje v Lučah

Luče ob Savinji - Na Hočevarjevih njivah, osrednjem prireditvenem prostoru 44. luškega dne, je na praznično soboto potekalo tradicionalno gozdarsko tekmovanje v spretnostih z motorno žago. Tekmovalke in tekmovalci nazarske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije in iz Slovenj Gradca so se pomerili z motorno žago v različnih »vlcerskih« veččinah. Potem ko so podobno tekmovanje izvedli pred nekaj časa v Gornjem Gradu, je bil izziv v Lučah še večji, saj se je odločalo o oblikovanju ekip za državno tekmovanje v Gornji Radgoni, ki bo v okviru sejma Agra potekalo v nedeljo, 25. avgusta. Konkurenca je bila tako precejšnja, lučka tekma pa napeta vse do konca. Ob dokazovanju znanja za tehnično pravilno in varno delo ter ugotavljanju tehnične brezhibnosti žag so tekmovalke in tekmovalci »napadli« hlohovino z različnimi, s pravilnikom določenimi rezi. Odločala je točnost, čas naloge, odmiki v milimetrskih itd. Med posamezniki je prvo mesto osvojil Janko Mazej - Duseti Šoštanj, pred Jožetom Šepuljem iz Slovenj Gradca ter Markom Jelšnikom iz ekipe Gros Gornji Grad. Med tekmovalkami jim je bila najbližje v skupni konkurenci na dvanajstem mestu Lučka Jelšnik iz ekipe Vlcerke Menina, sicer dolgoletna šampionka

Večkratnemu državnemu šampionu z motorno žago Janku Mazeju iz Belih Vod so se tokrat konkurentje precej približali

med »damami z motorno žago«. Iz seštevka tekem v Gornjem Gradu in Lučah so se na prva mesta uvrstile Lučka Jelšnik, Saša Podkrižnik in Pavla Voler. V moški konkurenci pa so postali šampionska trojka Janko Mazej, Jože Šepulj in Stanko Goličnik. V ekipni konkurenci je zmagala ekipa Duseti Šoštanj (Janko Mazej, Andrej in Stanko Goličnik, vsi iz Belih Vod) pred ekipo Gros iz Gornjega Grada in ekipo Šoštanja 2.

■ **Jože Miklavc**

Obnovili vaško perišče

V Vinski Gori imajo v starem vaškem središču zanimiv kulturni spomenik, vaško perišče s požarnovarnostnim bazenom in koritom za napajanje živine. Pred 15 leti so ga člani Turističnega društva Vinska Gora s pomočjo MO Velenje temeljito obnovili in ga vključili v turistično ponudbo kraja. Turisti in drugi obiskovalci se radi ustavijo ob njem, saj kaj podobnega v naši regiji ne vidijo. Zanimiv je tudi za otroke in mlade, še posebej takrat, ko članice Turističnega društva Vinska Gora na njem v živo prikažejo pranje perila pred 50 in več leti.

V letošnjem poletju so se odločili, da perišče obnovijo, predvsem pa zavarujejo pred propadanjem. Večino del so opravili prejšnji teden. Narediti in postaviti pa nameravajo še pano ob perišču, na katerem bo zapisana zgodovina in uporabnost

Obnovo so opravili člani turističnega društva.

tega objekta in samega starega vaškega perišča. To je nujno potrebno, saj si bodo obiskovalci ob ogledu z veseljem prebrali opis zgodovine tega središča. Vrednost obnovitvenih del je bila okoli 2.000 evrov.

Člani društva so opravili preko 150 ur prostovoljnega dela. Finančno sta obnovo podprli Mestna občina Velenje in Krajevna skupnost Vinska Gora.

■ fš

Kukovičeva v Domu veteranov

Evropska poslanka **Zofija Mazej Kukovič** je pred dnevi obiskala Dom veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj v Belih Vodah, ki so si ga šoštanjski veterani uredili v bivši osnovni šoli. Ob tej priložnosti je predsednik OZVVS Šoštanj **Leon Stropnik** predstavil dejavnost območnega odbora, predsednik komisije za zgodovino Zdenko Žajc pa je ob tej priložnosti spregovoril o dogodkih med osamosvojitveno vojno na območju občine Šoštanj in Belih Vod, ko so bili v prostorih bivše OŠ, kjer imajo šoštanjski veterani sedaj Dom veteranov, nastanjeni pripadniki 1. generacije Slovenske vojske 710. učnega centra iz Peking. Seznanil jih je tudi z zbirko eksponatov iz obdobja osamosvojitvene vojne – to so uredili v Domu veteranov, pripravljajo pa še kronološko razstavo fotografskega in drugega materiala v spomin na dogodke pred 22 leti na območju Šoštanja. Da dogodki iz bližnje preteklosti ne bi ostali

Veterani OZVVS Šoštanj so evropski poslanki Zofiji Mazej Kukovič podarili spominski knjigi iz osamosvojitvene vojne 1991 in kovancec Zveze veteranov z logotipom.

pozabljene, jih želi OZVVS Šoštanj predstaviti v Zborniku Šoštanj v letih 1990–1991, ki bo prinesel dragocene podatke in bo lahko dober pripomoček za pripravo celovitih in poglobljenih strokovnih obdelav tega časa.

■

MONTE ROSA

Uspešen podvig PD Velenje: Akcija 4 x 4000 m

Mogočno pogorje na italijansko-švicarski meji je Slovencem pozna tudi po Kugyjevi knjigi Božanski nasmeh Monte Rose. Gre za enega najobsežnejših gorskih masivov Centralnih Alp z drugim najvišjim vrhom Alp, Dufourspitze (4634 m). Mont Blanc jo prekaša le po višini. Monte Rosa je znana po mogočni ledeni vzvodni steni, ki je visoka prek 2500 m in široka prek 5000 metrov, ima pa kar sedem glavnih vrhov. Na Monte Rosi leži tudi najvišja gorska koča v Alpah (Cappanna Regina Margherita - 4554 m).

Na Monte Roso se lahko povzpemo iz več dolin. Dostopi iz Švicarskega Zermatta so precej dolgi, z juga - z italijanske strani - pa jih olajšajo gondolske žičnice.

Vzpon z južne strani je pravo visokogorsko ledeniško večdnevno potovanje, na koliko vrhov se nam bo uspelo vzpeti, pa je predvsem odvisno od vremena, kondicijske pripravljenosti in prenašanja višine. Že leta 2009 smo planinci PD

Velenje izvedli odmevnejšo akcijo - 3 x 3000 m. Takrat smo v treh zaporednih vikendih osvojili: Hohalmispitze (3360 m), Grossvenediger (3666 m) ter Grossglockner (3798 m). Na vprašanje udeležencev, kaj bo naslednja visokogorska oz. ledeniška tura, pa smo vodniki PD Velenje odgovorili: 4 x 4000 m.

In se lotili dela. Priprave na ekstremne razmere na velikih višinah smo začeli že zelo zgodaj pozimi v naših hribih, potekale pa so vse do odhoda v Italijo. V začetku nas je bilo kar štirideset zainteresiranih. Spisek pa se je nato krčil in se končno ustavil pri številki trinajst.

Iz Velenja tsmo ako krenili 5. avgusta ponoči proti Novi Gorici, mimo Benetk, Verone, Brescije, Mila-

na do Novare, kjer smo zavili na sever in se pripeljali po dolini Sesije v mesto Alagna Valsesia na 1186 m. To je bilo naše izhodišče za Monte Roso. Z več gondolami smo se nato dvignili do zgornje postaje Punta Indren na višino 3260 m. Močno oprtani s težkimi nahrbtniki, s katerimi se višina že takoj občuti, s mo imeli še dve uri hoje oz. 351 višinskih metrov do kočice Gniefeti Giovanni na 3611 m. Koča, ki ima kar 280 ležišč, je bila naše zavetišče in izhodišče za ture nekaj dni.

Po namestitvi v sobah in počitku smo se že v zgodnjih popoldanskih urah odpravili na prvi vrh Piramide Vincent (4215 m) - zaradi aklimatizacije - in ga tudi osvojili. Korak je bil počasen, dihanje globoko, gibi

premišljeni, kajti nekatere razpoke v ledeniku so zares zastrašujoče. Vrnili smo se ravno do večerje, ki je v italijanskih visokogorskih kočah lepo organizirana, postrežena in obilna.

Naslednje jutro je bilo bujenje že ob 4.00; čakal nas je dolg in naporen dan. Po obilnem samopostrežnem zajtrku z veliko tekočine v nahrbtniku smo trije vodniki - Kara, Miha in Bogdan - formirali tri naveze ter zagrizli v ledenik proti sedlu Lis (4200 m), od koder se nam je odprl pogled na vse vrhove v masivu. Do tu smo hodili tri ure. Naš prvi cilj, Punta Zumstain (4563 m), je bil na dlani, a do vrha je bilo še tri ure. Greben proti vrhu je zares ozek, veter pa močan, tako

da z vso previdnostjo in resnostjo osvojimo po višini peti vrh v Alpah. Sledi spust nazaj na sedlo, in že je pred nami tretji štiritisočak - Punta Gnifeti/Signalkuppe (4554 m). Po udobnem počitku na vrhu v topli koči je sledil spust nazaj na sedlo in že smo bili spet v hudi strmini proti 4438 m visokemu Punta Parotu. Gora je en sam visok z obeh strani ošiljen snežen greben, ki ne pusti najmanjše napake. A cilj odprave je bil dosežen, akcija 4 x 4000 m je uspešla.

Spustili smo se proti petemu štiritisočaku Ludwigshöhe (4342 m), ki pa je bil precej prijaznejši od predhodnika. Dan je bil dokaj lep, menjavala sta se sonce in oblaki, ki jih je veter razpihal ali pa odgnal

naprej, pa spet pripeljal nove, mogoče za odtenek temnejše. Naša odprava je nadaljevala lahko in, kod bi se sprehajali po naših pohorskih gozdovih. Pred nami sta bila še dva vrhova, Schwachhorn (4322 m), na katerega se podajo le nekateri, ter Balmenhorn (4167 m) z mogočnim Kristusovim spomeniku na vrhu, pred katerega poklekne in se zahvalimo, da nas je spremljal ta dan ter nas pripeljal nazaj bogatejši za izkušnje, čile in zdrave za nezopabljen turo. Vreme se je začelo kisati. V daljavi seje slišalo grmenje, mi pa smo svoje že opravili. Spustili smo se le še po ledeniku proti koči, ki smo jo dosegli pred večerjo, ter pred snežno nevihto - sodrigo, ki se je naenkrat usula iz temnih oblakov.

Po ponovno obilni večerji, analizi in napovedi vremena na poslabšanje smo sprejeli odločitev, da se vrnemo domov. Odločimo se, da si na vrnitvi proti domu ogledamo dve mesti - zanimivo staro mesto Valarlo v dolini Sesije ter moderno, turistično polno Gardsko jezero.

Pred večer smo se po širokih italijanskih avtocestah pripeljali v Novo Gorico, kjer smo ob dobri večerji in polni lepih vtisov s ture ugotovili, da smo samo v dveh dneh prekosili sami sebe ter opravili kar 7 x 4000 m in več.

Čestitke vsem udeležencem za podvig, ti pa so se zahvalili tudi svojim vodnikom PD Velenje Kari in Mihuh ter Bogdanu iz Ajdovščine.

■ **Marjan Karlovec**

Priložnosti še najmanj za dvakrat toliko

Velika premoč Rudarja nad Domžalami – Po porazu vodstvo gostov prekinilo sodelovanje s trenerjem – Sedaj dvakrat v gosteh, obakrat pri novincu

Šesti prvenstveni krog v prvi nogometni ligi ni prinesel sprememb, če imamo v mislih vrh lestvice. S tekmo manj je še vedno v vodstvu Maribor, ki je v tem krogu pomlajnemu moštvu Celja nasul v njegovo mrežo kar pet žog, domači vratar pa je moral iz nje pobirati le eno. Rudar na drugem mestu za njim zaostaja za dve točki. Velenjčani so znova potrdili odlično pripravljenost, saj so Domžalčane premagali s 3 : 1.

Dva gola je zabil Mate Eterovič. Prvega že v 2. minuti, drugega pa v

drugem z enajstih metrov (72), saj je gostujoči igralec igral z roko v svojem kazenskem prostoru, šestimi goli je še vedno najboljši strellec lige. Enega je domačim prispeval Nejc Skubic, ki je po močnem strelnu Rajka Rotmana nespretno poslal žogo v svoja vrata. Edini gol za goste je dosegel po vodstvu domačih z 2 : 0 Slobodan Vuk.

Izid pa ni prava slika dogajanja na igrišču. Nogometaši Rudarja so Domžalčane nadigrali tako rekoč v vseh elementih igre. Na njihovo

veliko premoč kažejo tudi udarci iz kota – kar 15 : 2 v korist rudar-

jev. Gostje pa so svoja dva imeli šele v štirinajminutnem sodnikovem

dodatku. Ne pomni se, kdaj so (če ploh so) poslali toliko žog proti nasprotnikovi vratom kot na sobotni tekmi. V okvir vrat je letelo kar 21 žog (gostujočih 8), razmerje strellov mimo vrat pa je bilo 8 : 2 za rudarje, ki so ob treh golih dvakrat zadeli še vratnico oziroma prečko. Da so zmagali s 'samo' z dvema goloma razlike, je poleg njihove nenatančnosti 'kriv' tudi gostujoči vratar Nejc Vidmar, ki je s sijajnimi obrambami blestel v svojih vratih. Kljub trem prejetim golom je bil najboljši v gostujoči vrsti. Ta poraz pa je bil usoden za gostujočega trenerja Stevana Mojsiloviča, s katerim je vodstvo domžalskega kluba naslednji dan prekinilo sodelovanje.

Rudarjev trener Jernej Javornik po četrti zmagi: »Za nami je dobra tekma in naša nova dobra igra. Hi-

tro smo zadeli. Nato smo imeli kopic priložnosti, ki jih žal nismo izkoristili. Med polčasom smo se dogovorili, da moramo nadaljevati napadalno in poskušati čim prej še drugič zadeti. To nam je uspelo. Zgodilo pa se je to, kar se pogosto ob takšnem razpletu. Po tolikšnih priložnostih so gostje znižali izid. Toda bili smo zelo razpoloženi. Če tudi bi se rezultat drugače razpletal, bi zmogli moči za zmago. Enostavno, ker smo jo želeli in ker sedaj skoraj mesec dni ne bomo igrali doma. Doma pa je treba zmagovati.«
V sobotnem 7. krogu bodo Velenjčani gotovo na veliki preizkušnji pri novincu Zavrču, ki je z dosedanjo igro potrdil, da je odlično moštvo. V 8. krogu (31. 8.) bodo gostovali pri drugem novincu Krki, vmes bo še reprezentančni odmor, tako da bodo ob jezeru zaigrali spet šele 14. 9. ob gostovanju Kopra.

■ vos

'Pospravili' tudi drugega novinca

Nogometašem Šmartna 1928 tudi na drugi zaporedni domači tekmi poln izkupiček – Razočaranje kroga prejšnji prvoligaš Aluminij

Nogometaši Šmartna 1928 so tudi v drugi domači tekmi novega prvenstva razveselili svoje gledalce. 'Odpravili' so še drugega novinca v ligi, moštvo Veržaja. Gostje so gotovo eno najmlajših (če ne kar najmlajše) moštvo v ligi, saj zanje igra kar nekaj 17- oziroma 18-letnikov. V njem se v glavnem kalijo mladi nogometaši Maribora.

Trener Oskar Drobne si je s svojimi igralci nove tri točke zagotovil že po dobre pol ure igre z vodstvom s 3 : 0. Že v 5. minuti so novincem pokazali, kdo je starejši po izkušnjah, saj je po lepi podaji Mar-

cela Vindiša, ki kot posojeni igralec Aluminija igra v Šmartnem, zadel Lovro Bizjak. Domači so se še bolj razigrali in dobrih dvajset minut zatem je ljubljanski sodnik Amir Sagrov ocenil, da je gostujoči branilec s prekrškom za 11 m zaustavil strelca prvega gola. Aljaž Krefl (Rudarjev igralec na dvojni registraciji) je zanesljivo premagal vratarja gostov. Gostujoči igralec, ki je nešportno nasprotoval sodnikovi odločitvi, pa je za nameček 'porumenel', čeprav so nekateri drugi menili, da se je sodnik prenamagil. To je bilo v 26. minuti, pet minut za tem pa je z

lepim udarcem zablestel še kapetan Matej Kolenc in 3 : 0.

Nato pa je (znova) zablestel sodnik, ki je bil do konca tekme deležen obilice žvižgov in vzklikov nezadovoljstva zaradi svojih nekaterih čudnih odločitev. Najbolj je stopil na živce domačim gledalcem in seveda tudi igralcem ter trenerju v 41. minuti. Sebastjan Jelen je po sredini ušel gostujočim branilcem pred njihovega vratarja. Eden od njih ga je podrl s strani. Domači napadalec je padel čez njegovo nogo in pričakovati je bilo najstrožjo kazen, saj je bil položaj nevarnejši kot pri prvi

enajstmetrovki. Toda sodnik je na veliko začudenje pokazal rumeni karton Jelenu. Očitno se v osnovni šoli oziroma kasneje ni srečal z nekaterimi poglavji iz fizike. Zbranost domačega igralca je popustila in pet minut za tem je dobil še drugi

rumeni karton (tokrat upravičeno) in zanj je bilo nedeljsko nogometno popoldne končano. Sodnik se je tudi v nadaljevanju izkazal z nekaterimi cvetkami, toda domači so vendarle, kljub igralcu manj, igrali taktično preračunljivo. Bolj so pa

zili, da gola ne dobijo, kot pa da gledalce razveselijo še s kakšnim. Gostje so bili s tem več pri žogi, več so napadali in že na začetku drugega polčasa je 17-letni Luka Zahovič omilil njihov poraz, več pa niso zmogli in mogli.

Šmarčani so po dveh uvodnih krogih skupaj z Radomljani in Dobom na vrhu lestvice. Največje razočaranje 2. kroga pa je vsekakor Aluminij, ki se je po letu dni vrnil v drugo ligo in napovedal takojšnje vrnitev. Kidričane so po zmagi v 1. krogu na gostovanju v Črnomlju proti Beli krajini mnogi kovali že v zvezde, v drugem pa so doživeli na svoji zelenici hladno prho v dvoboju z Radomljani (0 : 3). Prav pri Belokranjih bodo gostovali v nedeljskem 3. krogu šmarški nogometaši.

■ S. Vovk

Imajo pač radi nogomet

Konec tedna bo steklo prvenstvo tudi v Štajerski nogometni ligi – Šoštanjčani znova za napredovanje – V uvodnem krogu v gosteh pri Fužinarju

Nogometaši Šoštanja so preteklo sezono končali na drugem mestu, pa čeprav so bili do zadnjega kroga na samem vrhu lestvice skupaj z drugim Šentjurjem. Obe moštvi sta imeli enako število točk. Prav v zadnjem krogu sta se med sabo udarili v Šentjurju. Za osvojitev prvega mesta in uvrstitev v 3. ligo bi morali Šoštanjčani zmagati, ker jih je Šentjur premagal na njihovem igrišču. Ob enakem številu točk pa sta o prvem mestu odločali medsebojni tekmi. Šoštanjčani so doma izgubili z 1 : 2, v zadnjem krogu v gosteh pa z 0 : 2 in Šentjur je postal novi tretjeligaš.

Nato so upali, da bodo napredovali po štirih dodatnih kvalifikacijskih tekmah za popolnitev 3. lige. V prvem krogu je bil njihov nasprotnik Turnišče (2 : 2, 2 : 0), od katerega so bili v dveh tekmah boljši. Nato so se v drugih v dveh tekmah pomerili še z Dravo.

Za Ptujčane sta bili to edini kvalifikacijski tekmi. Zaradi tega so bili gotovo tudi bolj spočiti. V Šoštanju so igrali neodločeno (1 : 1), na po-

vrtni tekmi pa zmagali kar s 4 : 0 in napredovali. Šoštanjčani so nato še upali, da jih bo vodstvo lige povabilo za igranje v 3. ligi, ker je Dravograd zaradi denarnih težav izstopil iz nje. A se to ni zgodilo, ampak je ostal v njej Rakičan, ki bi sicer moral neposredno izpasti. V Šoštanju so sicer menili, da se jim je zgodila krivica, a se za njihovo mnenje ni nihče zmenil. Sicer pa, če ne bi bilo med prvenstvom nekaterih spodrsrljajev, bi bili danes tretjeligaš. Ob Šentjurju je bil predvsem nepričakovan in boleč poraz na domačem igrišču s Palomo, ki je ob koncu izpadla iz lige. Po besedah trenerja Josipa Vugrinca bodo znova napadali prvo mesto in skušali v novi tekmovalni sezoni uresničiti dolgoletni cilj.

Ob tem pa je treba vedeti, da so vsi igralci amaterji, da se v klubu vseskozi ubadajo z denarnimi težavami ali, kot pojasnjuje trener: »Tekmujemo v gospodarsko težkih časih, ki se odražajo tudi v športu, konkretno tudi zelo močno v našem klubu. Po končanem prejšnjem

Josip Vugrinec: Pričakujemo in želimo si več pozornosti.

prvenstvu ni bilo vprašanje, ali bomo nastopali v tej ligi, bolj je bilo vprašanje, v kakšni zasedbi. Imamo veliko mladih nadarjenih igralcev, ki pa so jih nekateri okoliški klubi želeli zvebiti v svoje vrste. Če bi se to zgodilo, bi ostali okrnjeni, s tem pa bi se tudi naše možnosti za dobro uvrstitev zelo zmanjšale, načeta bi bila tudi prihodnost kluba.« Stvari pa so se menda le nekoliko uredile in upajo, da ne bodo več tako životarili, kot so doslej. Zato trenerje spet navdaja optimizem: »Verjamemo, da bo naša letošnja zasedba enako močna, kot je bila lani. Naše športne ambicije so znova visoke, želimo doseči čim več. Upamo, da bo to prvo mesto.«

Tudi v Šoštanju je bilo nekaj selitev. Nekateri igralci so odšli. Med njimi tudi kapetan Koca, ki je bil lani steber obrambe. Igral bo za Pe-

co. Vuković je odšel v Dravograd, Mušič v Slovenj Gradec, Kraljevič je prenehal igrati, tako tudi Alič in Mešič. Iz Ihana je prišel Hudobrennik, sicer igralec Rudarja, vrnilo se je Avdič, enako vratar Jožič, Verboten je prišel iz Šmartna, z Malte se je vrnil Rebernik, nov obraz bo tudi Husanovič, znova bodo igrali Pranjič, Begić in Hajdari.

Po trenerjevih besedah jim je žreb v prvem krogu določil v gosteh moštvo Fužinarja, enega najtežjih nasprotnikov: »So novinci v ligi, na Koroškem so pobrali lepo število nadarjenih igralcev in menijo, da so eden od favoritov lige. Temu je treba pritrditi. Vsak novinec je zelo uigran in skrajno motiviran oziroma ambiciozen. Vsekakor bodo spoštovanja vredni nasprotnik.«

K vsemu gornjemu trener Vugrinec z veseljem doda: »Ob članskem moštvu nastopajo tudi druge, mlajše selekcije. Letos imamo ekipo kadetov, ki je pogoj za tekmovanje prvega moštva v štajerski ligi. Zelo nadarjena je tudi skupina U-12, imamo še skupini U-10 in U-8. Skratka, nadobudnežev je veliko. Prav zato si celoten klub zaslužil več pozornosti od odgovornih v občini, kot je je imel doslej.« Je pa tudi potarnal: »Mladi so zelo zagnani, radi vadijo, žal pa ne uspejo privabiti v klub dovolj trenerjev, saj zanje nimamo denarja. Vsi, ki sedaj delajo v klubu, pač bolj ali manj to počnem(j)o ljubiteljsko, ker imamo radi nogomet.«

■ vos

Dekleta v boj za vrh

V nedeljo v Velenju uvodna tekma z Velesovim

V soboto in v nedeljo bodo prvenstvo začela tudi dekleta ženskega nogometnega kluba Rudar Škale. Zasedba se iz preteklo sezone ni spremenila, pravico nastopa v članski ekipi pa je z dopolnjenim 15 letom dobilo nekaj domačih igralke ekipe U-17 Lara Prašnikar, Loti Lukek itd. Potem ko je za njimi doslej najuspešnejša tekmovalna sezona, članice so bile 2. tako v ženskem pokalu kot tudi v Slovenski ženski nogometni ligi, so upi za prihajajočo sezono enaki, ostati pri vrhu.

Trener Dušan Uršnik: »Za nami je uspešno pripravljeno obdobje. Delali smo dobro. Če bomo tako nadaljevali, lahko pričakujemo dobre rezultate. Spodbudno za prihodnost kluba je, da imama z vsako sezono več svojih igralke. V nedeljskem uvodnem krogu bo v Velenju gostovala ekipa Velesovo Kamen Jerič. Vsi že komaj čakamo, da se spet začne nogometna evforija. Vabimo pa tudi ljubitelje, da pridejo spodbujati dekleta.«

Začetek tekme na igrišču z umetno travo bo ob 17. uri.

■ vos

Za njimi najuspešnejša sezona (Foto: S. Vovk)

David Pleše spet na stopničkah

Kalmar - David Pleše je na Ironmanu na Švedskem Kalmarju osvojil drugo mesto in potrdil izjemno formo. To je bil že tretji Plešejev Ironman v dobrem mesecu. Po težavah zaradi prometne nesreče na Ironmanu v Švici mu je uspelo obdobje dobrih treningov, ki so ga prepričali, da lahko potrebne točke za kvalifikacije na svetovno prvenstvo v Ironman triatlonu na Havajih med profesionalci ujame na Švedskem.

David se vse bolj ceni v zahtevni karavani Ironman in to so potrdili tokrat tudi organizatorji triatlona v Kalmarju, ki so ga povabili na novinarsko konferenco favoritov tekmovanja. Njihova pričakovanja niso bila neupravičena, kar je pokazal že po plavanju, ki mu je uspelo zelo dobro in je po 3,8-kilometrski preizkušnji za vodilnim zaostajal le 6 minut.

Kolesarski del proge je z močnim bočnim vetrom tekmovalcem predstavljaval pravi pekel, kar sta izkoristila predvsem vodilni Pedro Gomes in Karl-Johan Danielsson, ki je kolesarski del končal na drugem mestu. Kot izjemen kolesar se je v zahtevnih razmerah dobro znašel tudi Pleše, ki je s konstantno hitro vožnjo pridobil v primerjavi z ostalimi tekmečci, z izjemo vodilnih dveh. Davidu se je sicer na kolesu poznalo, da je to že njegov tretji IRONMAN v kratkem obdobju in je po koncu tekme ugotavljal, da ni bil čisto »pravi«.

Na 42-kilometrski tek je Pleše prišel na sedmem mestu, relativno svež pa ga je začel izjemno hitro. Po prvih 21 kilometrih, ki jih je odtekel odlično ter se z vsakim kilometrom bližal Gomesu, je že prišel do drugega mesta, kjer je vztrajal do konca preizkušnje ter se veselil vrhunškega rezultata. David ve, da je sposoben še več, kajti zmaga mu je ušla za vsega dobri 2 minuti. Po drugem mestu v Kalmarju in tretjem mestu v Celovcu mu sedaj manjka zgolj še prva stopnička na tekmah Ironman.

Ali se je David Pleše uvrstil tudi na svetovno prvenstvo na Havajih, bo znano v naslednjih dneh po preračunu točk na svetovni lestvici, kjer trenutno zaseda 25. mesto.

Pripravljajo srečanje slovenskih jamarjev

Huda Luknja, 14. avgusta - Koroško-šaleški jamarski klub Speleos Siga pripravlja od petka, 6., do nedelje, 8. septembra, srečanje slovenskih jamarjev. Prvi dan srečanja bodo posvetili predavanjem z jamarsko in okoljsko tematiko. V soboto bodo v Hudi Luknji pripravili jamarske izpite, udeleženci pa bodo obiskali tudi Medvedji rov in okoliške jame na Tisniku. Ob 17. uri bodo odprli prvo jamsko ferato (plezanje po zavarovanih poteh) v Sloveniji in poskrbeli za vodene ogledne. Vodila bo skozi Vodni rov, v katerem je okoli 900 metrov zavarovane plezalne poti. Izpite za jamarske inštruktorje pripravljajo v nedeljo, ko bodo zgodaj popoldne tudi zaključili srečanje.

■ bs

Tako so igrali

Prva liga NZS – 6. krog

Rudar Velenje – Domžale 3:1 (1:0)

Strelci: 1:0 Mate Eterović (2), 2:0 Nejc Skubic (47-a. g.), 2:1 Slobodan Vuk (57), 3:1 Mate Eterović (72, 11 m)
Rudar: Rozman, Jahić (od 88. Klinar -), Dedić, Kašnik, Jeseničnik, Rotman, Radujko, Firer, Črncić (od 79. Podlogar), Bratanović (od 61. Rošar), Eterović.
Trenerski: Jernej Javornik.

Rumeni karton: Zenu Husmani (45)

Rdeči karton: Darko Zec – Domžale (71)

7. krog: Zavrč – Rudar (24. 8., 20.00)

6. krog: Maribor – Celje (5:1); Koper – Gorica (2:1); Krka – Zavrč (3:4); Rudar – Domžale (3:1); Olimpija – Triglav (3:1)

Vrstni red

1. Maribor 15; 2. Rudar 13; 3. Koper 11; 4. Olimpija 10; 5. Zavrč 10; 6. Gorica 8; 7. Domžale 6; 8. Krka 4; 9. Celje 2; 10. Triglav 1

2. SNL – 2. krog

Šmartno 1928 – Veržej 3:1 (2:0)

Strelci: 1:0 Lovro Bizjak (5), 2:0 Krefl (26 – 11 m), 3:0 Kolenc (31), 3:1 Zahović (49)
Šmartno 1928: Pusovnik, Mrevlje, Krefl, Hočevar, Kompan, Bolha (od 45. Kolar), Kolenc, Jelen, Bizjak, Vindiš (od 65. Omerović), Lenošek (od 78. Dobnik).
Trenerski: Oskar Drobne.

Rdeči karton: Sebastijan Jelen (36, 31 – 2. RK)

Drugi izidi: Šampion – Krško 3:2 (2:0), Aluminij – Kalcer Radomlje 0:3 (0:2), Ah Mas Tech – Šenčur 3:3 (0:1), Roltek Dob – Bela krajina 1:0 (1:0).

Vrstni red:

1. Radomlje 6 (6:0), 2. Šmartno 1928 6 (5:1), 3. Dob 6 (4:0), 4. Krško 3 (5:4), 5. Aluminij 3 (4:3), 6. Šampion 3 (3:5), 7. Šenčur 1 (4:6), 8. A. M. Tech 1 (3:5), 9. Veržej 0 (1:6), 10. B. krajina 0 (0:5).

3. krog: Bela krajina – Šmartno 1928 (25. 8.)

Imeniten uspeh slovenskih prvakov

Boljši tudi od slovitega Gummersbacha

Rokometaši Gorenja z igrarji v Nemčiji gotovo pognali strah v kosti domačim tekmečcem v boju za naslov novega prvaka

»Najprej bi rad čestital fantom za ta izjemen uspeh. V zadnjih dneh smo odigrali nekaj težkih tekem, najtežji pa sta nam bili prihranjeni za na konec. Tako v soboto kot nedeljo smo v določenih trenutkih pri-

kazali zelo zrelo igro, a vseeno sedaj ni čas, da bi na lovoričkah zaspali.« so bile besede trenerja Ivana Vajdla po izjemni igri njegovih rokometašev na nekajdnevem turnirju v Nemčiji, kjer so dali lekcijo vsem nasprotnikom, s katerimi so se udarili in znova potrdili, da bodo v novem domačem prvenstvu, ki se bo začelo čez dobrih štirinajst dni, gotovo odločno branili dvakratni zaporedni naslov najboljšega v državi.

Na pripravljalo turnejo so odpovali prejšnji teden v sredo zvečer in že naslednji dan so v prvi tekmi kljub naporni vožnji premagali nižje-

razredno moštvo Einheit Plauen 37 : 27 (14 : 13). Nato so sodelovali na turnirju, ki sta ga gostili mesti Dessau in Leipzig. V skupini s slovenskimi prvaki so bili še islandski Akureyri in sloviti nemški Gummersbach. Velenjčani so zmagali v obeh uvodnih tekmah - Akureyri - Gorenje 25 : 37 (12 : 19), Gummersbach - Gorenje 28 : 29 (15 : 16). V finalni tekmi pa so s 34 : 32 (21 : 17) nadigrali tudi zmagovalca druge skupine, beloruskega prvaka Dinamo iz Minska, ki ga trenira slovenski selektor Boris Denič, zanj pa igra tudi njihov prejšnji igralec David Miklavčič in še ne-

kaj drugih nekdanjih slovenskih igralcev. Poleg turnirske zmage so bili veseli tudi nagrade za najboljšega igralca in strelca. Obe priznanji je dobil Klemen Cehte, ki je na treh tekmah dosegel 15 golov.

V finalni tekmi so gole dosegli: Medved 8, K. Cehte in Golčar po 7, Skube 6, Šoštar in Papež 2, Gams in Oštir 1.

Danes, v četrtek, bo v velenjski Rdeči dvorani gostoval švicarski Winterthur. Začetek tekme bo ob 17.30.

■ S. Vovk

Rotnik državni prvak v štiri krosu

Državno prvenstvo je bilo že četrto v Plavah, kjer je v petih kategorijah nastopilo 25 tekmovalcev - Prvič je v članski konkurenci zmagal **Urban Rotnik** iz Raven pri Šoštanju, njegov uspeh pa je z drugim mestom med mladinci dopolnil Luka Bolha.

Urban Rotnik je študent računalništva v Mariboru, ki svojo energijo v prostem času usmerja v gorsko kolesarstvo. Štiri kros (4X) je za razliko od downhilla manj znana disciplina, v kateri se tekmovalci spustijo po 500 metrov dolgi progi. V kvalifikacijah se najprej pelje vsak posameznik posebej, nato pa se naredijo skupine s štirimi tekmovalci. Tu najboljša dva napredujeta v naslednji krog, druga dva pa izpa-

Rotnik med tekmovanjem

deta. Po tem pravilu se uvrščajo tekmovalci od šestnajstine finala dalje

do finala. Prejšnji konec tedna je Rotnik na državnem prvenstvu v

Plavah v moški članski konkurenci zmagal. »Na ta dosežek sem res ponosen, saj je to najpomembnejša tekma v Sloveniji. Moj najtežji konkurent je bil zagotovo domačin Kristjan Medvešček, ki je bil zadnja tri leta na domači progi nepremagljiv.« je povedal 21-letni Rotnik. Letošnja sezona je zanj že tretja v svetovnem pokalu, pred njim pa je še nastop na svetovnem prvenstvu v Leoganu v Avstriji, ki bo 22. septembra. Prejšnje leto je najboljšo mesto v tujini dosegel v italijanski vasi Val di Sole, kjer je bil 24., letos pa je kljub številnim zdravstvenim težavam na Škotskem ta rezultat za tri mesta izboljšal. Veseli ga, da so po Sloveniji organizirane manjše tekme v sklopu B4X lige (skovanka kratice BMX in 4X), in ena od njih je na sporedu 8. septembra na njegovi domači progi v Ravnah pri Šoštanju.

■ Zala Fendre

Nuši Erjavec bron

Prvo medaljo za Slovenijo v Windsorju osvojila Velenjčanka - Odlična plavalka

Velenjčanka **Nuša Erjavec** je v Kanadi, kjer so prejšnji teden potekale 47. mednarodne igre šolarjev, osvojila bronasto medaljo v plavanju na 50 metrov prsno. V plavanju na 100 metrov prsno je osvojila 6. mesto, v plavanju na 50 metrov hrbtno pa 10. mesto.

V Kanadi je Velenje zastopalo 17 mladih športnikov, ki so tekmovali v atletiki in plavanju ter dosegali

Športniki iz Velenja v Windsorju

odlične rezultate. Atleti so v štafeti osvojili zelo dobro 8. mesto.

47. mednarodne igre šolarjev v Windsorju so se zaključile s paradom športnikov, ki so sodelovali na igrah, in z velikim ognjemotom.

Otroci so zdravi in zadovoljni

ter polni novih izkušenj. Počasi se pripravljajo na pot domov. Mladi športniki in njihovi spremljevalci se bodo v Velenje vrnili jutri, 20. avgusta. Na velenjsko avtobusno postajališče bodo prispeli predvidoma ob 23.30.

Generalni pokrovitelj udeležbe mladih velenjskih športnikov na mednarodnih igrah šolarjev je Mestna občina Velenje, ki jim sodelovanje omogoča že dvanajst let.

Kdo je »počistil« gajbico s kozarci?

Naša bralka se je obrnila na nas, da ji pomagamo odkriti, kam so izginili kozarci za vlaganje, ki jih je zbirala kar v enem od ekoloških otokov – Koncesionar jih ni pospravil, če bi jih našel, pa bi jih moral

Velenje, 14. avgusta - V našem uredništvu se je oglasila bralka **Emilija Blažič**, saj je bila prepričana, da se ji je zgodila krivica. V enem od ekoloških otokov ob Rakovi goši, v bližini njenega doma, je namreč namestila gajbico, ki jo je celo privezala, da bi ja ostala na svojem mestu. Nanjo je prilepila prošnjo za kozarce za vlaganje s pokrovčki. Ko se je v njej nabralo že nekaj kozarcev, je ta prejšnji teden izginila.

Ob tem nam je bralka povedala še: »Ker ne kupujem vložene zelenjave, doma nimam kozarcev. Ima-

mo pa dva panja čebel, zato sem kozarce potrebovala za med. Ne zdi se mi prav, da so jih kar odpeljali. Ne ve sicer, ali so jih počistili, ko so pobirali steklovino, ali pa jih je odnesel kdo drug. A če jih je odpeljal koncesionar, to ni prav,« je pripovedovala. Jezilo jo je tudi, ker niso izginili le kozarci, ampak tudi njena gajbica.

Ker verjetno marsikdo ne ve, ali občani lahko tudi sami v zbiralnicah zbirajo npr. kozarce za vlaganje, pa tudi ne, kaj zavezuje koncesionarja PUP Saubermacher, ko čisti

ekološke otoke, smo poiskali odgovor. **Alenka Centrih Oceppek**, vodja tehnološke priprave dela v podjetju PUP Saubermacher, nam je po preverjanju podatkov, ki smo jih dobili od naše bralke, pojasnila: »Odvoz steklene embalaže v krajevni skupnosti Šmartno in Stara vas, kjer je tudi zbiralnica, ki jo omenjate, je po urniku 2. in 4. sredo v mesecu. Ta mesec bo to 14. in 28. avgusta. Po preverjanju odvoza tudi interventna skupina, ki čisti zbiralnice, ni pobrala kozarcev za vlaganje niti ne vedo, da bi bila plastična gajbica

z obvestilom v omenjeni zbiralnici. Odgovornosti za odtujitev steklene embalaže zato ne morejo sprejeti. Hkrati pa opozarjamo, da so zbiralnice namenjene odpadkom, kot je embalaža, zato se je za kaj takšnega seveda potrebno drugače organizirati. Kot koncesionar smo dolžni prazniti zabojnike z odpadki in embalažo, poleg tega pa čisti tudi zbiralnice. V nasprotnem so po Odloku za podjetje predvidene sankcije za neopravljeno delo.«

Če si torej občani želijo v zbiralnicah sami zbirati npr. kozarce za vlaganje, tega ne morejo početi. Če pa že, se jim bo verjetno zgodilo, da zbranega ne bodo nikoli odnesli domov. Tokrat je verjetno kozarce in gajbico pobral nekdo, ki so mu tudi prišli prav. Če jih ne bi on, pa bi jih morali iz zbiralnice odstraniti delavci PUP Saubermacherja.

■ bš

Vitamini za visoka in vitalna leta

Feri Markan ima veselje z rožami in sadjem

Nekdanji sodelavec zunanega mizarskega obrata Premogovnika Velenje, 84 letni **Feri Markan** iz naselja Gorica, nekoč znan nogometni vratar, si upokojsko obdobje lepša »s pogovori« z rožami in sadjem. Čeprav ni osamljen, saj na cesti IV živi s hčerkino družino, pogosto požene še kakšen lesnoobdelovalni stroj in s konca lesa ustvari uporaben izdelek. Nazadnje je pokazal svoj tržni hit nabiralec borovnic (rifl). Prodal ni nobenega, saj rad kaj podari sosedom in znancem. Njegov dom in velik balkon je vedno obdan s cvetjem, sadje se pogosto šibi pod težo bogatih plodov, pri vsem pa je deležen pomoči in sodelovanja »ta mladih«. Jasne in Srečka Brajlaha. Pravi poletni hit pa je kapitalni limonovec, ki ga je Feri nabavil nekje na Primorskem, zdaj pa mu kot odrasla rastlina bogato vrača ljubezen in redno skrb za njeno srečno rast. Limonovo drevo cveti in rodi hkrati, že kar sredi zime se razcveti v neogrevani sobici, spomladi pa se na vrtu obloži z neverjetnim številom lepih limon. Letos so jih šteli in šteli, obirali in vsa hiša je že polna C-vitamina. Trenutno je na poldrugi meter visokem limonovcu kakšnih 40 lepih plodov, do jeseni pa jih bo vsaj še toliko. Feri nam je ponosno povedal, da ima v rezervi že nov, mlad grmiček, in računa, da bo tudi z njega pobiral lepe nasmejane limone. Privoščimo mu še veliko zdravja ... da, vitamini so pomembni, proti boleznim še posebej »originalni C«.

■ Jože Miklavc

Feri Markan na svojem vrtu z veseljem pokaže drevesce, polno limon.

Nagrajenci nagradne križanke »Mestna knjižnica Šoštanj« objavljene v tedniku Naš čas, 8. avgusta

1. nagrada: majica Kajuh - moj pesnik prejme: ANA POPRASK, Gavce 76, Šmartno ob Paki. 2. nagrada: majica Kajuh - moj pesnik prejme: ANTON KOLAR, Metleče 8, Šoštanj. 3. nagrada: majica Kajuh - moj pesnik prejme: SLAVKO PIRIH, Štandrova 12, Velenje.

Nagrajenci bodo majice prejeli po pošti.

Univerza v Mariboru
Fakulteta za energetiko

Fakulteta za energetiko
Univerze v Mariboru
vabi k vpisu v študijske programe
I., II. in III. stopnje Energetika

Priključi se tudi ti!

Pomembni datumi:
Drugi prijavni rok I. stopnja:
22. - 29. avgust 2013
Prijavni rok II. in III. stopnja:
2. september 2013

www.fe.um.si

FAKULTETA ZA
ENERGETIKO

ABITURA

šola, ki zagotavlja kvalitetno izobraževanje!

višja strokovna šola

- inženir varovanja novo!
- poslovni sekretar
- ekonomist

INFORMATIVNI DAN
CELJE 10. 9. ob 17.00
ZAGORJE 12. 9. ob 17.00
in vsak dan v času uradnih ur

telefon: 03 428 55 32

srednja poklicna in strokovna šola

- trgovec
- ekonomski tehnik

VPIS 10. 9. ob 17.00
in vsak dan v času uradnih ur

telefon: 03 428 55 30

tečaji tujih jezikov
najem predavalnic
www.abitura.si

RADIO VELENJE

ČETRTEK, 22. avgusta 6.00 Dobro jutro in veselo v nov dan; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 7.45 Današnji kulturni utrip; 8.00 Iz policijske beležnice; 8.30 Poročila; 8.45 Policijska kronika; 9.30 Poročila; Nasveti olimpijskega komiteja Slovenije; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.10 Na današnji dan; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Poročila; 17.00 Zdravniški nasveti; Erosov kotiček; 18.00 Mi smo drugačni; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

PETEK, 23. avgusta 6.00 Pozdrav in veselo v nov dan; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Poročilo Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 7.45 Današnji kulturni utrip; 8.00 Šport; 8.30 Poročila; 9.00 Gospodarski utrip; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.10 Na današnji dan; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Minute za kulturo; 17.00 Glasbene novice; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

SOBOTA, 24. avgusta 6.00 Dobro jutro in veselo v nov dan; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 7.45 Današnji kulturni utrip; 8.00 Polepšajmo si sobotno jutro; 8.30 Poročila; 9.00 Skriti mikrofon; 9.30 Poročila; Izbor pesmi tedna; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.10 Na današnji dan; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Minute za kulturo; 16.30 V imenu Sove; 18.00 Šok rok; 19.00 Na svidenje.

NEDELJA, 25. avgusta 6.00 Dobro jutro in veselo v nov dan; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo Avto moto zveze Slovenije; 8.00 Duhovna iskanja; 8.30 Poročila; 8.45 Današnji kulturni utrip; 9.00 Poglejmo v zvezde; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.10 Na današnji dan; Čestitke; Nedelja popoldne na Radiu Velenje; 16.00 Glasbene novice; 16.30 Poročila; 17.30 Minute z domačimi ansambli; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

PONEDELJEK, 26. avgusta 6.00 Dobro jutro in veselo v nov dan; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 7.45 Današnji kulturni utrip; 8.30 Poročila; 8.45 Policijska kronika; 9.00 107,8 Zanimivosti; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.10 Na današnji dan; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Poročila; 17.00 Ponedeljkov šport; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

TOREK, 27. avgusta 6.00 Dobro jutro in veselo v nov dan; 6.30 Poročila; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 7.45 Današnji kulturni utrip; 8.30 Poročila; 9.00 Vrtnarski nasveti; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.10 Na današnji dan; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 17.00 Naši kraji in ljudje; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

SREDA, 28. avgusta 6.00 Dobro jutro in veselo v nov dan; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 8.00 Težava je vaša, rešitev je naša; 8.30 Poročila; 9.00 Strokovnjak svetuje; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.10 Na današnji dan; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 17.00 Vi in mi; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

nikoli sami 107,8 MHz
RADIO VELENJE

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA CELJE
Ipavčeva 10, 3000 CELJE
IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Vabimo k vpisu v programe formalnega izobraževanja za šolsko leto 2013/2014:

ZDRAVSTVENA NEGA (SSI, štiri letni program),
ZDRAVSTVENA NEGA (PTI, 3+2),
BOLNIČAR/NEGOVALEC (SPI, triletni program),
KOZMETIČNI TEHNIK (SSI, štiri letni program).

Informativni dan bo v torek,
27. avgusta 2013, ob 15. uri.

Opravite tečaj in si pridobite poklic:

MASER/MASERKA,
PEDIKER/PEDIKERKA,
VIZAŽIST/VIZAŽISTKA,
MANIKER/MANIKERKA.

Vpis v tečaje poteka na sedežu šole.

Izvajamo tudi postopke za preverjanje in potrjevanje Nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Se želite naučiti ličenja ter pravilne nege rok in nohtov?

Pridružite se nam v enodnevnih delavnicah:

LIČENJE ZA VSAK DAN,
UREJENE IN ZDRAVE ROKE.

Delavnice in tečaji potekajo skozi vse šolsko leto.

Dodatne informacije: 03 428 69 00, 428 69 10
zdravstvena-sola-celje@guest.arnes.si

Žlahtno tudi tridesetič

Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj - mesto je v okviru 30. tekmovanja v rokovanju starih ročnih in motornih brizgaln pripravilo (tudi) dve noči zabave

Boris Goličnik

Milan Roškar

Vili Gruber

Milena Krstič - Planinc

Šoštanj, 17. avgusta - Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj - mesto je tisto društvo, ki je kot prvo v Sloveniji začelo s tekmovanji v rokovanju s starimi ročnimi in motornimi brizgalnami in tradicijo drži že celih trideset let! Jubilejno tekmovanje so pripravili v soboto popoldan pri gasilskem domu.

Občudovanja so bile deležne tako brizgalne, katerih minimalna

starost je 50 let, kot desetine, tako moške kot ženske, ki so kljub letom pokazale veliko spretnosti in izvirnosti.

Vaja je mokra, z zbijanjem tarč, dvema napadalnima skupinama, ocenjevalci pa strogi in natančni. Upošteva se čas izvedbe, točke za starost brizgalne, konjsko vprego, originalnost tekmovalnega orodja, izvirnost posebne opreme, točke za povečano sesalno višino ter točke za povprečno starost desetine.

Cilj tovrstnih tekmovanj in srečanj je ohranjanje gasilske dediščine in tradicije. Vsako leto se tekmovanju udeleži med 25 in 30 ekip, na kar so organizatorji še posebej ponosni. Za to, da stara gasilna tehnika deluje, je potrebno veliko vneme, prostega časa, velikokrat tudi iznajdljivosti mehanikov, strojnikov in vzdrževalcev.

Občudovalcev je bilo veliko. Desetine so znali nagraditi s hrupnim spodbujanjem, tudi ko ni šlo, kot bi

Prišli so od blizu in daleč. Tule so iz Pobrežja ob Savinji.

Ovce narekovale tempo dogajanja

V Šmihelu nad Mozirjem že 37. ovčarski praznik - Prikazali številna etnografska opravila

Irena Budna

V Šmihelu nad Mozirjem je pretekli konec tedna potekal že 37. ovčarski praznik. Vsa ta leta se domačini trudijo, da prikažejo delo v preteklosti: od pranja ovc, striženja, dela za volno, škorjevke, izdelavo plota, šiklnov za streho, metel, stelje, rezanja krme s škajtrovcem in ne nazadnje se lahko poskusijo tudi dobrote kuharic in škorjevki. Še vedno pa imajo glavno vlogo ovčarskega praznika

Ovca Meta uživa v sproščujoči kopeli.

ovce, ki se jim med zimo kožuščki od lenarjenja v hlevu kar precej umažejo, v poletnem času pa so zaradi paše na prostem čistejše, a jih je kljub temu pred striženjem potrebno oprati. Včasih so to delo opravili kar v kakšnem potoku in takrat niso bile mokre le ovce, temveč tudi pralci, ki so nemalokrat zaplavali z njimi.

V Šmihelu so pranje ovc prikazali v posebni kadi, imenovani »kadun«, ki je namenjena prav temu opravilu. Sledilo je striženje in mojstri, ki so se dela lotili profesionalno, so svoje delo opravili več kot odlično in brez uredov. V preteklosti so kot zdravi-

lo pri urezih ovc uporabljali smole-njak, ki so ga naredili iz smole. V Sloveniji in tujini potekajo različna usposabljanja za pridobitev certifikata za striženje ovc. Za strižca je namreč zelo pomembno, da je ustrezno usposobljen, saj je delo dokaj zahtevno. Tako se tudi iz leta v leto dviguje kakovost striženja.

V Šmihelu so prikazali še čufanje in rahljanje volnenih kosmičev, krtačenje, za kar je potrebna posebna krtača in precejšnja spretnost, saj je potrebno narediti tanko, enakomerno zrahljano plast volne. Pri tem opravilu, ki so ga po navadi opravljali

↑ Kdo pravi, da ženske ne znajo ali ne zmorejo?

→ Se da razbrati z obrazov, kako uspešni so bili?

si želeli. Na večernih zabavah pa se je obiskovalcev, željnih poskočnih viž, dobesedno trlo. Petek sta v soboto pospremila Sme in Kingston, soboto v nedeljo pa Mladi Dolenci in Fantje s Praprotna.

Čprav so imeli gasilci z organizacijo in izvedbo prireditev veliko dela (začne se teden pred prireditvijo, konča teden za njo), so bili ves čas pripravljeni, da priskočijo na pomoč, če bi bilo to potrebno. Društvo šteje 56 operativcev.

Kako je šlo?

Dobro je, če si v ospredju, a smisel tekmovanja je še veliko več kot rezultati. Je zavedanje o pomenu gasilstva in njegovih začetkih, ohranjanju orodij in naprav, s katerimi so nekdanji gasili. Pa vendar.

Rezultati moških v kategoriji stare brizgalne: 1. PGD Paška vas, 2. PGD Topolšica, 3. PGD Kapla - Pondor, med ženskami: 1. PGD Kapla - Pondor. V kategoriji ročnih brizgaln je med moškimi desetimi 1. mesto osvojila Požarna bramba Vransko, 2. PGD Šmarje Sap in 3. PGD Braslovče, med ženskami pa so bile 1. desetina PGD Ljubno ob Savinji in 2. PGD Blanca.

Domači desetini (PGD Šoštanj - mesto) sta tekmovali zunaj konkurence.

Najstarejša udeleženca

Ne samo oprema, tudi leta, da lahko tekmuješ, morajo biti žlahtna. Najstarejši tekmovalc Alojz Govek iz PGD Pobrežja ob Savinji šteje 89 let, najstarejša tekmovalka Zala Mlakar iz PGD Šoštanj pa 79 let.

REKLI SO...

Boris Goličnik, predsednik PGD Šoštanj - mesto: »Letos je sodelovalo 28 desetini. Vse je potekalo, kot je treba. Podelili smo pokale za najboljše desetine, prehodni pokal za tekmovanje Savinjsko-šaleške regije, nagradili najstarejša udeleženca in najbolj odda-

ljeno desetino.«

Milan Roškar, poveljnik PGD Šoštanj - mesto: »Ponosni smo, da smo prvi, ki smo začeli tekmovanje v Sloveniji. Zdaj poteka tudi pokalno tekmovanje regije, v kateri nastopa šest ekip. Naši veterani se jih redno udeležujejo in so v samem vrhu.«

Vili Gruber, desetar desetine

PGD Pesje: »Vsa leta z rahlimi prekinitvami prihajamo na to tekmovanje. Ne moremo se hvaliti z rezultati, a nam je pomembno, da sodelujemo. Na tekmovanje se začnemo pripravljati dober teden prej. Tekmujemo s 119 let staro brizgalno, ki smo jo za to tekmovanje posebej zložili, a tudi sicer zanjo zglede skrbimo.«

Striženje ovc je zahtevno opravilo.

li pozno jeseni, ko na poljih ni bilo več veliko dela, je iz volne zletel skoraj ves prah in smeti in tako so dobili prečiščeno volno za prejo. Predice, ki so bile po navadi starejše babice in tete, so morale enakomerno gnati kolo in obenem vleči plast volne, da se je zvijala v enakomerno nit, ki so jo z motovilom zvili v lepe klopčice, ti pa so bili pripravljeni za pletenje ali po domače »štrikanje« jop, nogavic in še česa, ki so jih nosili poleti in pozimi, saj volna ohranja primerno temperaturo, je naravni material, večini prijazen na otip. To je za marsikoga pomembno tudi danes.

V Šmihelu nad Mozirjem je bilo res pestro in vsak obiskovalec se je lahko za dan ali dva vrnil v preteklost, ko

je bil tempo življenja bolj umirjen, a hkrati tudi bolj fizično naporen. Seveda na prireditvi brez pristne domače glasbe ni šlo. Ubrano je zapel moški pevski zbor Šmihel pod vodstvom **Tonija Acmana**, pa tudi za večerno dogajanje je bilo poskrbljeno. Nedeljsko dogajanje se je pričelo s sveto mašo in posvetitvijo traktorjev, dan pa se je nadaljeval s šaljivimi vaskimi igrami, delavnicami za otroke, na stojnicah pa je bilo moč kupiti domače dobrote, izdelke suhe robe in filcane izdelke. **Grega Rak**, predsednik Kulturnega društva Rovtar, je povedal, da Šmihelani kljub temu, da jih po številu ni niti dvesto, ob takšnih dogodkih, kot je Ovčarski praznik, vedno stopijo skupaj in vse leto načrtujejo dogodek za prihodnje leto. ■

Staro Velenje praznuje

Najstarejša krajevna skupnost v mestni občini Velenje praznuje svoj krajevni praznik. praznovali ga bodo ta petek in soboto. V petek zvečer bodo na Starem trgu ob 20. uri vrteli filme o Velenju ter prisluhnili velenjskim tamburašem. V soboto pa bo zanimivo od 13. ure pa vse do dveh ponoči. Pripravljajo sejem domače obrti, mašo in seveda zabavni program, ki ga bodo popestrili Krajcarji in poštar Pepi. Osrednja slovesnost bo ob 18. uri.